

Upravništvo: Ljubljana Knafjeva
ulica 3. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 8. — Tel. 3492, 2492.

Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455

Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190

Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za uvozništvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafjeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440
Celje, Strassmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

Nazadovanje naše trgovine in obrti

V zvezi z razgrnitvijo predlogov za odmero pridobnine v letošnjem letu, ki kažejo ponovno znatno povišanje osnove za odmero tega davka, je v zadnjem času znova stopilo v ospredje vprašanje pravičnejšega obdavčenja pridobitnih stanov, zlasti trgovine in obrti. Z ozirom na pritožbe glede odmere pridobnine, ki se množijo zlasti iz vrst trgovcev in obrtnikov, se je tudi naša širša javnost pričela intenzivneje zanimati za ta problem in sploh za gospodarsko stanje našega trgovskega in obrtnega stanu. O pridobnini sami in o potrebi spremembe sedanje davčne prakse je »Jutro« že zavzelo svoje načelno stališče v zadnjih tedenskih številkah. Potrebno pa je, da jasno in odločno spregovorimo tudi o pomenu in o potrebah trgovskega in obrtnega stanu.

Čeprav je preteklo že petnajst let od končane svetovne vojne in deset let, odkar smo zaključili povojno dobo inflacije, ki je povzročila nagel in pogosto nezdrav razvoj trgovine, obrti in industrije, je še danes v precejšnem delu naše javnosti razširjeno mnenje o ugodnem materialnem položaju teh stanov. Na žalost obstoja še vedno marsikje tudi nekako nerazpoložene javnosti proti gospodarskim krogom sploh. Nerazpoložene se je še poostrolo v zadnjih letih krize, ki so prinesla znaten padec plač, mezd in dohodkov sploh.

Naša javnost je že v dobrih časih napačno sodila o višini dohodkov in o materialnem položaju trgovine in obrti in je videla le naraščanje inflacijskih števil, ki pa so kazale pogosto le navidezno obogatitev. To mnenje se tudi danes, ko je gospodarska kriza tako občutno zadela vse pridobitne sloje, ni mnogo izpremenilo. Marsikdo vidi še danes v pridobitnem poslovanju izvor lahkega zaslužka, ne vidi pa globoke rane, ki jo je gospodarska kriza zarezala tudi v pridobitno življenje, ne vidi silnega padca prometa, še bolj pa zaslužka. Širši javnosti ostanejo tudi skrite ogromne dubioze in neizterljive terjatve, ki jih gospodarski krogi v svojih knjigah vlečejo kakor težak balast iz leta v leto in ki še vedno naraščajo. Mnogi ne vidijo tudi visokih režijskih stroškov in občutnih javnih bremen, ki pogosto presegajo ono navidezno ugodno napetost med prodajno ceno na eni strani ter nakupno ceno, odnosno produkcijsko ceno na drugi strani. Tudi naše uradništvo, zlasti ono, ki nima ožjih stikov s trgovino in obrtjo, je deloma zapadlo tej mentaliteti, ki je po krivici nerazpoložena nasproti trgovini in obrti.

Od te mentalitete so inficirani tudi mnogi odločilni ali vsaj vplivni činitelji in se zato ne smemo čuditi, da imajo na nekaterih odločilnih mestih pogosto dober napačno sozbo o materialnem položaju trgovine in obrti, ki je v resnici tako, da pogosto vzbuja nemoč, ki zla pravilno ceniti in postaviti bilanco, obupno sliko. Marsikateri navidezno imoviti in dobro stoječ trgovci in obrtniki se pod lupo strogega bilancista izkažejo kot pasiven. Če bi imela naša javnost vpogled v te skrite številke, tedaj se ne bi dogajalo, da se vedno čudi, ko izve, da je ta ali oni trgovec ali obrtnik, ki je splošno znan kot imovit, postal insolventen.

Prav ilustrativno so številke, ki jih izkazuje register Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani glede gibanja števila obrtnikov in trgovcev. Ta register pove, da je bilo v začetku leta 1932, v dravski banovini 12.935 trgovinskih obratov. Čez začetka l. 1932, pa je po podatkih iz tega registra objavilo svoj obrat nič manj kot 5246 trgovcev. V dveh letih in devetih mesecih je bilo torej nič manj kakor 40 odstotkov trgovcev, ki so poslovali v začetku l. 1932., prisiljeni opustiti svoj obrt. To je ogromno število, ki kaže, da zlasti v današnjih časih trgovina ni oni izvor lahkega zaslužka, kakor se to splošno sodi. Če bi bila zares trgovina tako dobičakarstva in če bi zares nudila možnosti nagle obogatitve, tedaj gotovo ne bi teh 5246 trgovcev opustilo obrata.

Res je od začetka l. 1932, bilo na novo prijavljenih 2371 novih trgovinskih obratov, vendar pa bi bilo to število gotovo znatno manjše, če ne bi bilo tako razširjeno napačno naziranje o možnosti zaslužka v trgovini, ki je marsikoga pripravilo, da se je tudi v teh težkih časih odločil za otvoritev trgovinskega obrata. Vsekakor pa nam znatna razlika med prijavami in odjavami v višini 2375 obratov že dovolj zgovorno kaže, kakšno je dejansko stanje v trgovini, saj pomeni ta odpadek eno četrtino skupnega števila trgovcev v začetku l. 1932.

Tudi statistika glede gibanja obrti nam kaže podobno sliko, čeprav tu razlike niso tako znatne, kar pa je pripisati okolnosti, da je obrt že po svoji naravi bolj odporna tudi v najslabših časih, zlasti ker za večino obrtnih strok ni treba znatnejšega kapitala in tudi pri decimiranem zaslužku ne nastopi tako naglo potreba likvidacije kakor v trgovini. Vendar kaže zbornični register obrti, da je bilo od začetka l. 1932, odjavljenih 6600 obrtnih obratov od prejšnjega skupnega števila okrog 33.000 obra-

Pravi pomen naše demarše v Ženevi:

Pred odločilno borbo med pacifisti in revizionisti

Razprava o ozadju marsejskega atentata naj po mnenju ženevskih krogov razčisti položaj v Evropi in obračuna z revizionistično razdiralno politiko

Ženeva, 21. novembra. r. Po večdnevni konferenci v vsestranskih razgovorih, ki jih je imel jugoslovanski zunanji minister v teku poslednjih dni z državniki, ki so se zbrali v Ženevi na zasedanju skupščine Društva narodov in razorožitvene konferenci, smatrajo v poučenih krogih da je vprašanje jugoslovanskega koraka pri Društvu narodov v zadevi marsejskega atentata že tako daleč razčiščeno, da splošno pričakujejo, da bo jugoslovanski zunanji minister že jutri izročil tajništvo Društva narodov noto jugoslovanske vlade, v kateri bo zahtevala, da razpravi o političnem ozadju in posledicah marsejskega zločina svet Društva narodov v smislu določil člena 11. pakta Društva narodov.

Po vsestranskih razgovorih, ki so se vršili vse zadnje dni v Ženevi, je razpršena bojazan, da bi mogel korak jugoslovanske vlade izzvati kakšno nezaželjeno komplikacijo in nove konflikte. V krogih, ki se iskreno zavzemajo za razčiščenje evropskega položaja in za zmago mirovnih idej Društva narodov, smatrajo korak jugoslovanske vlade za dobrodošel povod, da se končno veljavno razčisti gotova vprašanja, ki tvorijo jedro evropske mednarodne politike in ki neprestano razburjajo evropsko javnost.

Vse kaže, da to ne bo samo akcija, ki naj da primerno in pravično zadoščenje za umor jugoslovanskega kralja in francoskega zunanjega ministra, marveč da se bo razprava o marsejskem zločinu v njegovem ozadju razvila v odločilno borbo med pacifizmom in revizionizmom. Na to kaže predvsem grupacija držav, ki se je izkristalizirala v zadnjih dneh vsestranskih posvetov in razprav o koraku jugoslovanske vlade. Tu sta se jasno pokazala dva bloka držav.

Blok miroljubnih držav

Se je zbral okrog Jugoslavije in v celoti odobrava njeno zahtevo, da se napravi konec mednarodnemu terorizmu, podpiranemu od držav, ki streme po reviziji mirovnih pogojev. Danes je že izven vsakega dvoma, da bosta jugoslovanske zahteve do skrajnosti podpirali države Male antante, Češkoslovaška in Rumunija, države Balkanske zveze, to sta poleg Rumunije Turčija in Grčija, nadalje Francija in Belgija, ki v celoti odobravata jugoslovansko stališče in priznavata popolno upravičenost jugoslovanskih zahtev.

Tudi Rusija bo podprla zahteve Jugoslavije

Veliko pozornost je v zvezi s tem zbudilo dejstvo, da je danes Litvinov po razgovorih, ki jih je imel s francoskim zunanjim ministrom ter predstavnik Male antante in Balkanske zveze, izjavil novinarjem, da bo v imenu Rusije s vsemi silami podprl jugoslovanske zahteve. Napovedal je, da bo imel o priliki predložitve note jugoslovanske vlade govor, v katerem bo odločno obsodil mednarodni terorizem in zločinsko politiko, ki je prišla do izraza z marsejskim atentatom.

Blagohotno stališče Anglije

Razen tega kaže tudi Anglija, ki je bila doslej skrajno rezervirana, po ženevskih razgovorih vedno večjo naklonjenost do jugoslovanskih zahtev in so njeni predstavniki danes izjavili, da bodo zavzeli v obravnavi tega vprašanja blagohotno stališče, priznavajoč pravico Jugoslavije, da zahteva razčiščenje marsejskega zločina.

Protj temu bloku miroljubnih držav pa se je grupiral

blok revizionistov,

ki ga tvorijo predvsem rimski trojčki, kakor se ironično izražajo v ženevskih krogih, to so Italija, Avstrija in Madžarska. Razume se, da je jugoslovanska pritožba naletela na odpor pri Madžarski in da bosta

to, dočim so prijave znašale le 4314.

Ze sami ti podatki o gibanju števila trgovinskih in obrtnih obratov v dravski banovini nam kažejo, da je položaj trgovine in obrti vse drugo kakor rožnat. Zato je nujno potrebno, da se ta dejstva v polni meri upoštevajo tudi tedaj, ko gre za presojo dohodkov tega stanu, ki tvorijo osnovo za obdavčenje, kakor sploh za presojo davčne moči. To bi bilo tudi v interesu državnih in samoupravnih financ kajti treba je tudi misliti na daljšo bodočnost. Nadaljevali propadanje trgovine in obrti bi pomenilo občutno oslabitev tega važnega davčnega vira, ki si ga mora država v lastnem interesu čim bolj ohraniti.

po rimskih posvetovanjih podprli Madžarsko Italija in Avstrija. Tu-ja okolnost bo mnogo doprinešla k razčiščenju mednarodne situacije. Italija se bo morala pri tej priliki jasno opredeliti med pacifično politiko, ki zahteva spoštovanje mirovnih pogojev in Evropsko mednarodno sodelovanje, in politiko revizionizma, ki stremi po razveji. Izjavljeno mirovnih pogojev, na katerih stoji sedanja ureditev držav, in tako spraviti Evropo v nov kaos, ki bi šel ali prej dovedel do nove katastrofe. V ženevskih krogih so si več ali manj na jasnem, za katero pot se je odločila Italija. To sklepajo zlasti po očitnih demonstracijah, ki si jih je dovolila Avstrija po rimskih razgovorih Mussolinija s Schuschniggom in Bergerjem. Večkrat je avstrijski delegat na razorožitveni konferenci demonstrativno poštvali zahtevo po priznanju popolne enakopravnosti Avstrije v pogledu oboroževanja, istočasno pa so začeli v Avstriji dočela odkriti podpirati legitimistični pokret Habsburžanov. Obe akciji avstrijske politike imata očitni namen, podpreti v sedanjem trenutku revizionistično politiko, ki je bila pred marsejskim atentatom že skoraj na tleh, ki pa se je sedaj znova razbohotila.

Pošteno zadržanje Nemčije

Nemčija sicer ni članica Društva narodov in v razpravi o jugoslovanski pritožbi ne bo prišla do besede. Toda z dejanja je nemška vlada dokazala, da želi razčiščenje marsejskega zločina in zavrniti one politike, ki opirajo z revoluciji, bombami in plačnimi morilci. V ženevskih krogih z zadostno voljo komentirajo, da je stavila nemška vlada preiskovalnim oblastem, ki skušajo prodrati v ozadje marsejskega zločina, na razpolago zelo mnogo dokumentarnega gradiva glede teroristične akcije. Nemški dokazi pričajo o nepoštenosti onih držav, ki so podpirale teroristično organizacijo. Po mnenju tujakih diplomatskih krogov je Nemčija s tem mnogo doprinešla k pojasnitvi terorističnih akcij ter k zaščiti evropskega mira. S tem je ojačila fronto miroljubnih držav v Ženevi, a po sredno bo to tudi doprinešlo, tako se vsaj nadejajo, k čimprejšnjemu zblizanju med Francijo in Nemčijo.

Kakšna bo odločitev v Ženevi, danes ni več tako težko napovedati, kakor še pred nekaj dnevi. V poučenih krogih zatrjujejo brez izjeme, da je gradivo, ki je zbrano o krivdi in odgovornosti za marsejski zločin in ki bo v posebni spomenici predloženo svetlu Društvu narodov, tako obsežno, stvarno in neizpodbitno, da ga ne morejo ovrči nobeni manevri revizionistov. V tujakih krogih so danes že trdno prepričani, da bo prihodnji teden, ko pride v razpravo jugoslovanska nota, rodil zelo dobre upehe za ojačenje miroljubne fronte v Evropi in da bo pri obravnavi marsejskega zločina prišlo do definitivnega obračuna z belo, črno in zeleno poburjenim revizionizmom.

Jugoslovanska nota bo vložena danes

Ženeva, 1. novembra. r. Kakor se je noč jutri dopoldne v krogih Male antante, bo jutri dopoldne jugoslovanski zunanji minister g. Jevtić vložil pri tajništvu Društva narodov noto jugoslovanske vlade glede marsejskega atentata. Istočasno bosta predložila krajše note tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu, da tako podpreta zahtevo Jugoslavije po popolnem razčiščenju marsejskega zločina.

Konzultacije glede jugoslovanske spomenice so v glavnem zaključene. Nocoj so se sestali še enkrat ministri Balkanske zveze in Male antante. Sklenjeno je bilo, da tudi Češkoslovaška in Rumunija vložita dve krajši protestni note, da tako podpreta jugoslovansko spomenico glede ugotovitve odgovornosti za marsejski atentat. Sklepi Male antante in Balkanske zveze

so napravili v Ženevi globok vtis. Razpoloženje ni nepovoljno. Ženevski politični krogi menijo, da bo jugoslovanska spomenica prišla v razpravo v svetu Društva narodov meseca januarja, ker mora meti madžarska vlada po določenih postopkih najmanj tri tedne časa, da pripravi odgovor.

Jugoslovanska spomenica bo objavljena šele tedaj, ko bo o njej razpravljal svet Društva narodov. Dokument obsega 40 tipkanih strani in mnogo prilog. Spomenica se opira predvsem na dejstva, da je bil morilec tuj državljan ter da je bil zločin inspiriran in organiziran v inozemstvu ter da je izvršil svoje dejanje z namenom, da v Jugoslaviji izzove neizvesten položaj.

Jevtić: Stori bom svojo dolžnost!

Pariz, 21. novembra. AA. Havas poroča iz Ženeve: Ženevski dopisnik Agencije Havas je prošil za intervju jugoslovanskega zunanjega ministra Bogoljuba Jevtića. Minister je samo odgovoril: Stori bom svojo dolžnost!

Lavalovi razgovori z Ružič bejem in Litvinovim

Ženeva, 21. nov. r. Francoski zunanji minister Pierre Laval je dopoldne sprejel najprej turškega zunanjega ministra Tevfika Ružič beja, s katerim je konferiral nad eno uro, nato pa je imel važen razgovor s sovjetskimi zunanjim ministrom Litvinovim. Dve uri sta oba državnika proučevala vsa vprašanja, ki zadevajo obe državi in sta se sporazumela, da je treba sodelovanje obeh vlad še bolj

podkrepiti. V razgovoru sta se dotaknili tudi vprašanja vzhodne pogodbe. Dejstvo, da poljski zunanji minister Beck more priti na zasedanje sveta Društva narodov v Ženevo, pa bo vsekakor nekoliko zavleklo potek pogajanj.

Laval o svojem potovanju v Rim

Pariz, 21. novembra. AA. Posebni Ženevski dopisnik »Jours« piše, da je zunanji minister Pierre Laval dal večkrat italijanskim novinarjem v zvezi s svojim potovanjem v Rim tole izjavo:

Z velikim zadovoljstvom mislim o svojem skorajšnjem potovanju v Rim. Vaso državo ljubim in visoko občudujem delo, ki ga je izvršil Mussolini. Glede izjave francosko-italijanskih razgovorov sem velik optimist. Mislim, da je italijansko-francoski sporazum v sedanjih okoliščinah prava potreba.

Ženeva, 21. novembra. r. Francoski zunanji minister Laval bo, kakor zatrjujejo tujkajski diplomatski krogi, odpotoval v Rim šele po saarskem plebiscitu, ki je sedaj v ospredju francoske zunanje politike. Izjava, ki jo je sročil dal Laval italijanskim novinarjem, tujakih krogov ni iznenadila. Iz Rima je namreč dopoldne prislo poročilo, da je francoski poslanik de Chambrun dopoldne posetil Mussolinija in mu izročil odgovor francoske vlade na poslednje italijanske predloge glede nadaljnjih poznanj za zblizanje med obema državama. Njunemu razgovoru prislujejo naravnost odločilni pomen. V kratkem se bodo razgovori nadaljevali.

Kislo jabolko

Italijani morajo dopustiti, češar ni mogoče preprečiti

Pariz, 21. novembra. AA. V dobro poučenih italijanskih krogih v Ženevi so danes dopoldne naglašali, da rimska vlada ne namerava ovirati demarše, ki jo namerava jugoslovanska vlada izvršiti v Ženevi pri DN. Italijanska vlada izjavlja, da vrši jugoslovanska vlada zahtevo, da pride na dnevalni red politična odgovornost za marsejski atentat, samo striktno svojo pravico, ki ji ne bi mogel osporavati noben član mednarodne zajednice. Smoter italijanske diplomatske intervencije v nekaterih evropskih prestolnicah bi bil po trditvah istih krogov samo v tem, da se doseže, da kampanja tiska tako v Jugoslaviji kakor na Madžarskem še bolj ne zaplete položaja, ki je že sam po sebi dosti težak.

Havas dodaja k temu: Ni brez interesa spraviti to poluradno verzijo v zvezo s komentarji, ki jih istočasno objavlja madžarski tisk. Madžarski listi gredo celo tako daleč, da ekoraj neprikrito napovedujejo predložitve protankete Društvu narodov, ki bi jo podpirali Italija in Avstrija. V mednarodnih krogih vidijo v teh trditvah samo željo madžarske vlade, da bi svoje stališče navezala na Rim in Dunaj. Beografski voditelji se pač ne bodo odrekli tistemu, kar po njihovi sodbi predstavlja pacifično sredstvo za doseg pravice po umoru njihovega suverena. »Stori bom svojo dolžnost«, je preprosto izjavil g. Jevtić, jugoslovanski zunanji minister.

Svet DN se sestane šele v ponedeljek?

Ženeva, 21. novembra. r. Solidarnost, ki se je pokazala v Ženevi glede jugoslovanskega protesta, je porazno vplivala na one, ki imajo mnogo interesa na tem, da se razprava o marsejskem zločinu čim bolj zavleče, da bi pridobili na času. Danes so se razširile vesti, da se svet Društva narodov niti v soboto ne bo mogel sestati, ker od-

bor trojice, ki proučuje saarske probleme, še vedno ni končal svojega dela in sestavljal svojega poročila. Odboru predseduje italijanski delegat baron Aloisi, ki je po še nepotrebnih vesteh zahteval, naj se za soboto določi sestanek sveta Društva narodov znova odgodi vsaj do ponedeljka. V ženevskih krogih izjavi ta zavlačevalna taktika vedno večje ogroženje.

Advokat Madžarske na poti v Ženevo

Budimpešta, 21. novembra. w. Na izrednem zasedanju sveta Društva narodov bo Madžarsko zopet zastopal poslanec Tybor Eckhardt, vodja stranke malih posestnikov. Eckhardt je opoldne v spremstvu ministrskega svetnika in poslankeškega tajnika odpotoval v Ženevo.

Najvišje posmrtno odlikovanje Barthouja

Pariz, 21. novembra. w. Zunanje-politična komisija zbornice je popoldne razpravljala o predlogu poslanca Mortiera, da naj se pokojnemu zunanjemu ministru Louisu Barthouju prizna, da si je pridobil za domovino velike zasluge. To je najvišje odlikovanje, ki ga more francoska država podeliti svoemu državljanu. Komisija je predlog soglasno sprejela in bo še naslednje dni zadevni osnutek predložil parlamentu.

Vatikan za pridružitve Posaarja Nemčiji

Rim, 21. novembra. d. Vatikanski diplomatski krogi zatrjujejo, da je Vatikan glede na cerkveno-politični položaj v Posaarju sklenil podpirati pridružitve Posaarja Nemčiji. Pri tem se opira, kakor se zatrjuje, predvsem na zahtevo posaarskega katoliškega prebivalstva. O stališču Vatikana je bil tudi že obveščen francoski zunanji minister Laval. Sodijo, da je hotel Vatikan s tem olajšati politični položaj katoliške cerkve v Nemčiji.

Sneg v severni Dalmaciji

Sibenik, 21. novembra. n. V severni Dalmaciji je nastal hud mraz. Velebit je pokrit s snegom. Sneg je zapadel tudi v okolici Zrmanje in Gosića.

Nezgodna na liški progi

Split, 21. novembra. n. V bližini Vrhovin na liški progi se je davi iztiril tovorni vlak. Iz tira sta skočila dva vagona. Zaradi tega je nastal začetek v prometu, ki je trajal nekaj ur. Brzovlak iz Zagreba je imel 6 ur zamude.

Strelna udarila v cerkev

Sarajevo, 21. novembra. n. V bližnjem Drenoviku se je pripetila včeraj v cerkvi med službo božjo neobičajna nesreča. V cerkev je udarila strelna in ubila Danila Rado, viča.

Volčkov v bosanskih planinah

Sarajevo, 21. novembra. n. V planinah Vučaku Romaniji in Zelenci gori so se pojavili volčkov. Lindstvo sklepa iz tega, da bo letos huda zima.

Pavelić, Perčević & Co ostanejo pod zaščito

Niti Avstrija, niti Italija, niti Madžarska ne mislijo izročiti glavnih krivcev marsejskega zločina

Pariz, 21. novembra. r. Havas poroča s Dunaja, da še vedno proučujejo francosko zahtevo po izročitvi podpolkovnika Perčevića francoskim oblastem. Dosele ni pojavilo nobeno novo dejstvo. Na Dunaju se mudi francoski uradniki, ki že nekaj dni zbira informacije za morebitno poročilo o marsejskem atentatu v zvezi s Perčevićem za primer, da bi avstrijska vlada odklonila francosko zahtevo.

Z druge strani pa se poroča, da je dunajsko kasacijsko sodišče na izrecno zahtevo vlade podalo novo strokovno mnenje, v katerem se izreka proti izročitvi Perčevića. To se je zgodilo še le po razgovorih kancelarja Schuschnigga in zunanjega ministra barona Berger Waldenega z Mussolinijem v Rimu. Iz tega sklepajo, da so se Italija, Madžarska in Avstrija

dogovorile, da za nobeno ceno ne izročijo kompromitiranih teroristov, da tako preprečijo razkritje vsega ozadja marsejskega zločina in mednarodne zarote proti Jugoslaviji.

Rim, 21. nov. r. Današnji rimski listi »Tribuna« in »Giornale d'Italia« na čelu objavljajo poluradno vest, da Italija ne bo izročila ne Pavelića, ne Kvaternika in dr. Budaka francoskim oblastem, ker govori za to več razlogov. Glavni razlog pa je po pisanju listov ta, da v konvenciji o izročitvi zločincev ni tako zvane atentatorske klavzule. Značilno je, da objavljajo italijanski listi to vest dan potem, ko je avstrijski kancelar končal svoje razgovore z Mussolinijem in ko prihajajo tudi s Dunaja enake vesti glede Perčevića.

Trije ženevski problemi

Jugoslovenska pritožba na Društvo narodov — Zamotani saarski problem — Vojna v Južni Ameriki

Zeneva, 20. novembra. Danes popoldne se sestane skupščina Društva narodov k izrednemu zasedanju, istočasno z njo pa bosta te dni zasedala tudi glavni odbor razorožitvene konference in svet DN. Že ko se je sestavljala podrobnost program za ta tri zasedanja, je bilo politično ozračje zelo napeto. Jugoslovenska vlada se tedaj sicer še ni službeno odločila za demarš pred ženevskim forumom, ki je bil ustvarjen po svetovni vojni za ohranjanje miru, toda v vsej evropski javnosti je že v onih dneh živela zavest, da se je usodnega oktobrskega popoldneva, ko sta v Marseillesu pod zločinskimi krogli padla veliki jugoslovenski kralj in minister Barthou, zgodilo nekaj, kar je omajalo temelje političnega reda v Evropi, in da Društvo narodov ne bo moglo in ne bo smelo iti preko teh dogodkov.

Pakt Društva narodov pravi v svojem 11. členu, da ima vsaka država članica pravico predložiti Društvu narodov okoliščine, ki bi lahko ogrozile mir in dobre odnose med narodi. Nič ne more dvomiti, da ne bi bila tožba, s katero nastopa sedaj Jugoslavija v Ženevi, tak primer. Ves evropski tisk, z edninimi, splošno zanimivimi izjavami, ugotavlja, da je jugoslovenski korak pravičen in upravičen, ker je bil marsejski zločin naprten proti obstoju države. Toda tudi ne glede na to je problem, ki nastaja iz marsejskega atentata, mednarodni in se mora zato mednarodno razpravljati. Ugotoviti se mora enkrat za vselej, da pod zločin ne sme biti sredstvo mednarodne politike, ker si svet lahko izračuna, kam bi pršili, če bi začela odslej vsaka država posegati po takih ogabnih sredstvih.

Enako, čeprav iz drugih razlogov se bo razpravljalo tudi saarski problem kot mednarodna zadeva. Ne more se dopustiti, da se to vprašanje spremeni le v francosko-nemški spor. Posaarsko ozemlje se danes nahaja pod upravo Društva narodov; upravo vodi posebna komisija Društva narodov, ki o svojem delu poroča naravnost na ženevski svet. Zaradi tega se ne more nobena država, ki je članica Društva narodov enostavno odreči odgovornosti za pravilno in pravično rešitev tega problema. Prav no nepotrebnem je nemška propaganda napravila iz saarskega vprašanja prestižno zade-

vo Nemčije. Tako je usoda te male pokrajine postala zaradi nemške propagande največje krizno ognjišče današnje Evrope. Tem bolj je to obžalovati, ker so nemški strahovi popolnoma neupravičeni. Saj so v Parizu opetovano zagotavljali, da se bočelo tudi v tej zadevi točno držati mirovne pogodbe in se pokoriti v vsakem oziru izidu glasovanja. Kakor pri vsaki teritorialni spremembi pa nastajajo tudi tukaj še razni drugi problemi, n. pr. odškodnina za investicije v rudnikih, odplačilo dolgov, ki jih je naredilo samostojno saarsko ozemlje, zamenjava bankovcev itd. O vsem tem lahko veljavno sklepa zdino Društvo narodov; da pa rešitev ni prav lahka, dokazujejo razgovori, ki se v tem oziru vrše že precej časa v Rimu. Vprašanja so tako zamotana, da se je morala odložiti razprava pred Društvom narodov na drugi teden, dočim je bilo v začetku to vprašanje prvo na dnevnem redu.

Tretje važno vprašanje, ki bo vasi moralo še enkrat vzgrižniti Društvo narodov, je spor med Bolivijo in Paragvajem zaradi Gran Chaca. Letos je bila poslana na mesto, kjer se vrše borbe, posebna komisija Društva narodov, ki je med tem izdelala svoje poročilo in ga predložila sedaj Društvu narodov. Komisija stavi v svojem poročilu posebna priporočila, ki bi omogočala takojšnje ustavitve sovražnosti, če bi jih vojskuloči se stranki hoteli sprejeti. Pred vsem predlaga poseben nevtralen odbor, ki bi izvedel premirje, čim bi zastupniki spornih držav pristali, na predloženo poročilo. Deset dni nato naj bi se obe vojski umaknili vsaka za 30 km iz današnjih položajev, tako da bi nastala med njima 100 km široka nevtralna cona, nad katero bi pazila tja poslana mednarodna komisija. To ukrepi pa ne bi bili vplivali na politično rešitev spora, ki naj bi ga uredila posebna mednarodna konferenca panameriške unije, kateri bi predsedovala Argentina in ki bi se je udeležile tudi Združene države. Istočasno bi pa bilo treba do skrajnosti izjavljati zabrano dobavljanja orožja obeh vojskuločim se strankam. V ženevskih krogih so prepričani, da bo s pomočjo diplomatskega pritiska Severne Amerike mogoče definitivno končati krvavo vojno v osrčju Južne Amerike.

Po rimskih razgovorih

Okrepitev političnih, gospodarskih in kulturnih stikov med Italijo, Avstrijo in Madžarsko

Rim, 21. novembra. d. Sinoči so bile končane konference avstrijskega zveznega kancelarja dr. Schuschnigga in zunanje ministrice Berger-Waldenevica z Mussolinijem in Suvichem in je avstrijska delegacija ob 22.45 odpotovala na Dunaj. Pred odhodom je imel avstrijski kancelar še kratak razgovor z madžarskim poslanikom baronom Villanyjem in francoskim poslanikom de Chambrunom.

Zanimivo je, da tudi ob zaključku rimskih razgovorov do davi še ni bilo objavljeno uradno poročilo. Vrh tega niti italijanski, niti avstrijski državni niso dali novinarjem nikake posebne izjave. Vendar imajo italijanski listi v svojih današnjih izdajah daljše komentarje, v katerih se bavijo s političnimi, gospodarskimi in kulturnimi odnosi med Rimom, Dunajem in Budimpešto. Tako poudarja »Giornale d'Italia« v političnem pogledu ravnostnostno vlogo Avstrije v podunavskem bazenu, pri čemer ju bosta tudi v bodoče trdno podpirala Madžarska in Italija. »Tribuna« naglašava predvsem tesnejše kulturno sodelovanje med obema državama. Simptomatično pa je, da listi, ki so ob prihodu avstrijskega zveznega kancelarja v Rim očito namigavali, da se bo razpravljalo tudi o politični situaciji, ki je nastala po stranskih marsejskem zločinu, sedaj o tem niso objavili niti najmanjše pripombe.

Avstrijski zvezni kancelar je bil včeraj popoldne v Vatikanu, kjer se je sestal z državnim tajnikom Pacellijem, nato pa je bil sprejet v avdienco pri papežu. Papež je odlikoval avstrijskega kancelarja, kakor tudi zunanje ministra z visokim cerkvenim odlikovanjem.

Avstrijski dom v Rimu, Italijanski dom na Dunaju

Rim, 21. novembra. w. V intervjuu, ki ga je dal kancelar dr. Schuschnigg »Tribuna«, je izjavil med drugim, da je treba čimprej poglobiti kulturne odnose med Italijo in Avstrijo. Po naziranih vladnih šefov obeh držav naj bi se v Rimu zgradil »Avstrijski dom«, na Dunaju pa »Italijanski dom«, preko katerih naj bi se poživili medsebojni kulturni stiki. Avstrijski umetniki namenjajo že v letošnji zimi nastopiti v Rimu.

Nemški glas o rezultatu rimskih posvetovanj

Berlin, 21. novembra. g. »Börsenzeitung« meni, da je imel obisk dr. Schuschnigga prav tako kakor obisk Gömbösa edino namen, da bi se ramski protokoli politično in gospodarsko še bolj uveljavili. Razen tega hočejo očitno izvesti novo organizacijo v Podunavju bolj pod avstrijsko zastavo, ker bo Avstrija kot majhna država gotovo zadela na manjši politični odpor, kakor če bi se vsa akcija vršila neposredno na italijansko pobudo.

Schuschnigg pojde decembra v Budimpešto

Budimpešta, 21. novembra. d. V tiskanih diplomatskih krogih se širijo vesti, da bo avstrijski zvezni kancelar prihodnji mesec uradno posetil Budimpešto.

Habsburžani govore o „Rešitelju Avstrije“

Manifestacije avstrijskih legitimistov pod vodstvom Habsburžanov in visokega plemstva za restavracijo habsburške dinastije

Praga, 21. novembra. d. Ob priliki 22. rojstnega dne Otona Habsburškega so inšcenirali včeraj na Dunaju celo vrsto habsburških manifestacij. V kapucinski cerkvi je bila evetana maša, ki so se je udeležili na Dunaju bivajoči Habsburžani in visoko plemstvo. Tudi v židovski sinagogi je bila verska proslava tega dne. Legitimistične organizacije so priredile zvečer veliko manifestacijo za Habsburžane. Nastopilo je več govornikov, med njimi knez dr. Maks Hoheuerberški, ki je govoril o »Rešitelju Avstrije«. Izrazil je nado, da se bo »resar kmalu spet vrnil«. Tudi drugi govornik knez Schön-

Sožalje jugoslovenske vlade ob smrti kardinala Gasparrija

Beograd, 21. novembra. Ob smrti kardinala Gasparrija je poslal zastopnik zunanje ministrice dr. Kojić tole sožalnice: Državnemu tajniku Vatikan. — Izvedel sem o smrti Nj em kardinala Petra Gasparrija in hitim izreči svojo globoko in iskreno sožalje v žalosti, ki je doletela svetlo stolicu s smrtjo odličnega veleodstojanstvenika in državnika.

Na to sožalnico je dobil dr. Kojić tale odgovor: Njegova svetlost je zelo presunjen nad vašo sožalnico ob smrti Nj. em.

burg je poudaril, da želi še vse avstrijske prebivalstvo čim prejšnji povratek Habsburžanov. »Legitimisti niso prevarniki in se zabavljajo zveznemu kancelarju in zunanemu ministru za njune izjave, da je vračanje restavracije Habsburžanov docela notranje-avstrijska zadeva. Tega nam ne prepovedujejo nikake mednarodne pogodbe. Mednarodna diplomacija sicer rada navaja obrabljeno formulo, da habsburško vprašanje ni aktualno, toda česar nimamo dosegli danes, bomo jutri. Mi vemo, da more neodvisnost zajamčiti le njen legitimistični vladar.«

kardinala Gasparrija in mi je naročeno, da izrečem vaši ekscelenci njeno najglobljo hvalečnost. — Kardinal Pacelli.

Voda zalila francoski rudnik

Pariz, 21. novembra. AA. Iz Čreusota poročajo, da je v rovu nekakega bližnjega rudnika vdrla voda in ga do napolnila. Čeprav je v rovu delalo nič manj ko 400 delavcev, so se vsi še o pravem času rešili.

Nezgoda italijanskega parnika

Carigrad, 21. novembra. AA. Zaradi goste megle je blizu Embrosa naselil neki italijanski parnik. Potnike so prepeljali na drugih ladjah v Carigrad. Preteklo bo po vsej priliki več dni, preden bodo parnik spravili v vodo.

NE RAZMETUJ TE VAŠEGA DENARJA!

BOTOT

Nemški pisatelj o kočevskih Nemcih

Znanj nemški dramaturg in pisatelj dr. Karel Hagemann, ki se je pred par meseci pomudil tudi v Ljubljani in je dal tedaj kulturnemu uredniku »Jutra« nekaj prijaznih izjav o svojih dojmihi pri nas, je v vodilnem hitlerjevskem glasilu »Völkischer Beobachter« pravkar zaključil serijo člankov o svojem potovanju po Jugoslaviji z zanimivim prikazom o dejanju in »behanju« vojne nemškega naroda, ki živi na Kočevskem. Nadvse toplo piše pri tej priliki dr. Hagemann o lepota naših pokrajin. O kočevskih Nemcih, njih zgodovini in sodobnem življenju pa beleži kot Nemec v resnici povsem »epistransko, objektivno sodbu.

»Kdor potuje s Sušaka, glavnega jugoslovenskega pristanišča na severnem Jadranu, proti Ljubljani,« piše ugledni nemški pisatelj, »se po navadi ne posluži železnice, ki dela velik ovinek preko Zagreba, temveč rajši potuje z zasebno avtobusno linijo. Voznja skozi grandiozno brezposnost kraškega sveta spada vsekakor med največje in najbolj svojevrstna pokrajinska doživetja, ki jih nudi Evropa, in niti malo ne zaostaja za lepota kakšne vožnje skozi Dolomite. Močni motor voza s težavo osvaja strme bregove, po katerih se vzpenja slaba, spočetka samo kmečkimi vozilom namenjena cesta po srepo odsekanih serpentinah. In kadar se potem pot prevesi navzdol, se dolgi avtobus v naglem tempu kar zibaje pregiba z ene strani na drugo. Kjerkoli stoji ob poti kakšna hiša, se avtobus ustavi, da »polni hladilnik. Prijazna dekleta stoji pred hišami s pripravljenimi skafi in vrči. Vsek dan pride avto tod mimo in marsikaj prinese s seboj pismo ali celo paket v samoto.«

»Nekrat mi šofer, ki sedim ob njem, s smehljajem pokaže na izvešec nad vrati gospodke hiše na robu lepe majhne vasi. »Gasthof zur Sonne« je zapisano na izveški in večer hrastovega listja se vije okrog

ALI SI ŽELITE OHRANITI MLADOST?

Tedaj morate piti redno Rogosko slatino »Tempel«, ker vam ta čisti organizem vseh strupenih naslag, ki povzročajo prerano staranje.

napisa. Sred Slovenije nemška beseda, nemška naselbina! Dospeli smo do znanega nemškega jezikovnega otoka v severni Jugoslaviji, ki obsega s starim mestom Kočevjem nič manj kakor 170 manjših in večjih naselbin.

Obišmo poroča nato dr. Hagemann o zgodovini nemškega naseljevanja na Kočevskem in nadaljuje: »Mnogo je nemških jezikovnih otokov po svetu. Na Madžarskem, v Rusiji, Palestini, Južni Ameriki in drugod. A najbrž se nikjer drugje niso udeležili pri naseljitvi tako številna in različna nemška plemena in nikjer drugje se nemštvo ni ohranilo tako čisto kakor tu v Sloveniji. Kočevska deželica je sama v sebi nekakšna majhna Nemčija. Ne samo Švabi, Franki, Bavarci in Tirolci, temveč tudi Turingijci in Porenči in celo Nemci iz pomorskih pokrajin so se naselili tu. In gotovo so vsi ti naseljenci prinesli iz domovne svoje posebnosti, svoje pesmi in svoje pripovedke. Toda skupno delo, skupne bolečine in skupna usoda so v teku stoletij zabrisale razlike med plemeni. Iz potomcev — pionirjev, ki so se natekali tu od vseposvoda, se je kmalu razvila sklenjena celota: živo in delovno majhno ljudstvo enakega jezika in istih življenjskih navad.«

»Ljudje govore še danes kočevsko narčje, prav tako kakor pred 600 leti. Tako je nemški jezikovni otok v Sloveniji eden tistih izredno redkih krajev, kjer lahko germanist na samem viru proučuje živi srednjevisokonemški govor. Nemec današnje časa ne more — kakor sem se jaz sam prepričal — razumeti niti besede tega prastarega dialektu. In vendar je prav to čisto svojevrstno narčje s stoletno odtrganostjo od ostalega sveta najvažnejši razlog, da se je nemško bistvo na Kočevskem lahko ohranilo tako nepotvorjeno.«

Na koncu svojega poročila se pisatelj dotika nekaterih problemov sodobnega življenja naših kočevskih Nemcev. Gospodarska kriza je tudi tu pustila težke sledove. Blizu 20.000 Kočevjarjev živi danes v Ameriki. Ti izseljenci so prejšnje čase pošiljali lepe denarje svojem v domovino, gospodarska stiska pa je zaprla ta vir. »Če Kočevjarjem ne bo uspelo, da pridobe novih kolonistov in obenem dvignejo tujski in blagovni promet,« pravi dr. Hagemann, »ne bo mogoče več dolgo ohraniti Kočevja kot nemški jezikovni otok v Sloveniji. In to bi bilo vsekakor škoda. Kos praneške kulture s 600-letno zgodovino in presenetljivo uspešno delavnost nemških kmečkih rodov v tujini bi bila na ta način izgubljena na veke.«

Naš državni proračun

Za 1. 1935-36 so znižani proračuni vseh ministrstev, razen proračunov ministrstev pravde in vojske in mornarice

Beograd, 21. novembra. p. Po predlogu proračuna za leto 1935-36, ki ga je predložil finančni minister Narodni skupščini, so razdeljene postavke po posameznih poglavjih, odnosno resorih takole:

Izdatki

Vrhovna državna uprava 145.160.996 Din, (v primeri s sedanjim proračunom 4.620.621 Din manj); pokojnine 1.000.247.597 Din, invalidnine 103.500.000. Skupaj 1.111.477.597 Din ali 11.009.165 Din več kakor lani.

Državni dolgovi 869.698.210 Din, (manj 76.732.836 Din).

Ministrstvo pravde 364.044.112 Din, (več 6.855.190).

Ministrstvo prosvete 790.137.774 Din, (manj 3.336.709).

Zunanje ministrstvo 111.098.063 Din, (manj 1.625.714).

Notranje ministrstvo 530.824.243 Din, (manj 13.061.186).

Ministrstvo financ 264.166.574 Din, (manj 12.582.146).

Min. vojske in mornarice 2.000.000.000 Din, (več 56.724.610).

Ministrstvo za gradnje 157.746.833 Din, (manj 7.433.096).

Prometno ministrstvo: upravne ustanove 33.597.747 Din, gradnja železnice 158.365.503 Din. Skupno 191.963.250, (manj 9.898.259).

Kmetijsko ministrstvo 61.365.617 Din, (manj 2.469.779).

Ministrstvo trgovine in industr. 34.921.447 Din, (manj 1.117.240).

Ministrstvo za soc. politiko 146.572.713 Din, (manj 1.276.436).

Ministrstvo za telesno vzgojo 13.561.453 Din, (manj 600.465).

Proračunski rezervni krediti 20.000.000 Din, (manj 5.000.000).

Skupni izdatki drž. uprave 6.850.188.818 Din, (torej manj 64.165.522).

Dohodki

Neposredni davki 2.280.000.000 Din.

Posredni davki 2.421.000.000 Din, (manj 134.000.000).

Višek monopol. dohodkov 1.550.000.000 Dn.

Višek dohodkov drž. podjetij 470.539.240 Din, (več 84.637.385).

Razni dohodki 128.649.578 Din, (manj 14.820.907).

Skupno vsi dohodki 6.850.188.818 Din, (manj 64.165.202).

Gospodarska podjetja

Za razna državna gospodarska podjetja in ustanove so predvideni skupni izdatki 3.137.674.439 Din, (manj 119.222.019).

Skupni dohodki državnih gospodarskih podjetij so predvideni na 3.608.213.679 Din, (več 84.637.385).

Francija hoče zaščititi domače delovne moči

Dokler ne bodo zaposleni vsi domači delavci, inozemci v Franciji ne bodo dobili dela

Pariz, 21. novembra. ž. Francoska vlada je imela včeraj pod predsedstvom predsednika republike Lebruna važno sejo, ki je bila vsa posvečena vprašanju nezaposlenosti v Franciji. V razpravi je bilo poročilo, ki ga je predložil poseben ministrski odbor, v katerem so bili notranji, zunanji in kmetijski minister ter minister za delo. Ministrski svet je v glavnem sprejel vse predloge, ki so bili navedeni v poročilu.

Po teh predlogih se v bodoče ne bodo več izdajale nove delovne izkaznice. V strogo strogo kontrola. Pri dobavih za državo ali druge javne ustanove bodo prišli v poštev izključno le domači izdelki. V vseh podjetjih se bodo smeli v bodoče sprejemati na delo tuji delavci le v primeru, da so vsi francoski delavci dotične stroke zaposleni. Namestitve tujih delavcev v kaki industriji

ali trgovini pa ne bo smela številčno presežati 10 odstotkov vsega namencenega delavstva. Le izjemoma bo minister za delo izdal drugačna navodila, zlasti za pokrajine, kjer je že sedaj zaposlenih mnogo tujcev. Vprašanje sezidskega delavstva se bo obravnavalo na eni izmed prihodnjih sej ministrskega sveta. Vlada namerava v kratkem predložiti parlamentu tudi novi zakonski načrt o reformi tujske policije.

V uradnem poročilu se naglašja, da se bodo izkaznice tujim delavcem, ki v Franciji še ne bivajo dve leti, obnovile le v izjemnih primerih. Tudi obmejno nadzorstvo se bo iz socialnih razlogov poostrojilo. Francija je prisiljena nastopiti s takimi odredbami, ker je v Franciji 800.000 tujcev, med tem ko je 350.000 francoskih delavcev nezaposlenih.

Za skupni spomenik Osvoboditelju in Uedinitelju

Mariborski gospodarski in obrtniški krogi o vprašanju spomenikov

Maribor, 21. novembra. Predstavnostvo gospodarskih organizacij je 19. t. m. imelo sejo uprave, na kateri je predsednik in narodni poslanec g. Anton Krejci podal kratko politično poročilo, na kateri je sledila razprava o položaju obrtnih in trgovinskih podjetij v naši obmejni coni, nastalem zaradi ponovnih omejitev obmejnega prometa po avstrijski vladi. G. poslanec bo po potrebnih ugotovitvah poročal na pristojnih mestih zaradi nadaljnjih ukrepov. Upravni odbor se je nato posvetoval o stališču gospodarskih krogov na sklicani konferenci predstavnikov mariborske javnosti v zadevah spomenika blagopokojnemu Viteškemu kralju Aleksandru I. in nameravanih šolskih stavb v Mariboru. Pri tem je odbor soglasno sklenil priobčiti predsedniku občine kot sklicatelju konference stališče gospodarskih krogov v naslednjih soglasno odobrenih resolucijah:

Gospodarski krogi pozdravljamo idejo, da se zgradi v Mariboru našemu Viteškemu kralju Aleksandru I. Uedinitelju in našemu Velikemu kralju Petru I. Osvoboditelju dostojen skupni spomenik, in smatramo sodelovanje pri tej akciji za svojo patriotično dolžnost, kateri se bomo z veseljem odzvali. Poudarjamo, da je postavitev vidnega spomenika našima največjima nacionalnima herojema za Maribor tem večja pomena, ker je potrebno, da tuje takoj pri vstopu v našo državo spozna iskreno domovinsko ljubezen in vladarsko vdanost našega obmejnega prebivalstva.

Solskemu vprašanju Maribora in okolice posvečamo gospodarski krogi istotako največjo pozornost in se njega rešitvi našemo izogniti, vendar želimo, da se šolsko vprašanje ne rešuje v zvezi s spomenikom, ampak se obravnava ločeno, ker smatramo, da naj reševanje šolskih zadev v nobenem primeru ne vpliva na skorajšnjo izpolnitev naše najsrečnejše dolžnosti, postavitve spomenika.

Obrtništvo je od nekdaj na glasu kot tišči činitelj, ki s vsemi silami pospešuje izobrazbo naroda. Zaradi tega je samo po sebi umevno, da z veseljem pozdravljamo tudi razpravo o ustanovitvi novih šolskih zavodov in bomo na reševanju z navdušenjem sodelovali.

Želimo opozoriti na staro zahtevo mariborskega obrtništva po ustanovitvi državne obrtne šole. Tak zavod je za udrgete solidnega nacionalnega rokodelstva in industrije za naše kraje tem večje važnosti, ker bo le strokovno prvostvo in duševno visoko razvito obrtništvo moglo z uspehom odbijati pritisk konkurence inozemskega blaga in inozemskega delavstva. Ako bi se v Mariboru ustanovil tak zavod, bi bila nedvomno močno razbremenjena sedanje srednje in v zadnji vrsti tudi meščanske šole, zaradi česar bi tudi ustanovitev nove meščanske šole postala manj nujna. Vrh tega bi pa k zgradbi takega učnega zavoda znatno prispevali banovina kakor tudi država.

Postavitve in premestitve učiteljev

Beograd, 21. novembra. p. Z odlokom prosvetnega ministra so postavljeni za učitelje naslednji dosedajni pogodbeni učitelji: Babić Josip v Dobrovniku (Dolnja Lendava), Čekada Miroslav v Dragatušu (Črnomelj), Fleis Marija pri Sv. Bojlenku pri Ptuj, Grgušić — Smrdelj Franciška v Fara vasi (Kočevje), Kočever Anton pri Sv. Duhu v Halozah (Ptuj), Kogej Emilija v Kuzmici (Murska Sobota), Majnik Anton v Rombicah (Kočevje), Makarović Vladimir v Kovinju (Novo mesto), Može Franc v Selcah (Skojka Loka), Medveč Franc v Cadrežu (Krško), Mamut Viljem v Znojiljah (Litija), Tomažič Ana v Dobovi (Brežice), Velušček Marija pri Sv. Jurju ob Taboru (Celje), Vidopivec Bogomir v Znojiljah (Litija), Vondina Albin v Črni (Dravograd), Čehovin Marija v Strekljivcih (Črnomelj), Dekleva — Kalin Julijana v Zireh (Logatec), Hvala Anton v Trnju (Dolnja Lendava), Krapš Sidonija na Blokah (Logatec), Lovrenčič Albina v Kuzmici (Murska Sobota), Peršič Alojzja v Pertovu (Murska Sobota), Šček Friderika v Tepanju (Konjice), Vilher Marija in Vilher Pavla v Zagradcu (Novo mesto).

Na lastno prošnjo so premeščeni naslednji učitelji in učiteljice: Agreš Franc iz Gaberja v Rajhenburg, Brglez Marija iz Žić v Zagorje ob Savi, Binder Avgust iz Dolnje Bistrice v Vitane, Debevec Angela iz Polien v Kostanjevici, Debevec Boris iz St. Janža v Kostanjevici, Gunj Vinco iz Motnika v St. Gothart pri Kamniku, Grmovšek Ljubosava iz Šmartnega pri Slovenjgradcu v Slovenjgradcu, Hameršič Emil iz Javorja v Dol pri Hrastniku, Janoš

Stane iz Skal v St. Lenart v Slov. gor., Jazbec Ljudevit iz Miklavža pri Ormožu v Svetinje pri Ptuj, Jončič Nada iz Male Nedelje v Stranje, Jercog Vanda iz Velike Kostelne v Skofjo Loko, Kadumc Julij iz Gorican v Begunje, Komar Leopold iz Bučke vasi v Veliki Podlog, Križman Angela iz Sv. Jurja pod Kumom v Dolenjo Bistrico, Križman Josip iz Sv. Jurja pod Kumom v Dolenjo Bistrico, Lazar Ivan iz Planine v Stično, Mikuš Stanislav iz Lokavcev v St. Pavel pri Preboldu, Müller Cecilija iz Gornje Radgone v Velenje, Oman Cirila iz Stogovcev v Poljane, Pahor Marija v Blok v Zagorje ob Savi, Pertot Rafael s Polčjega vrha v Naklo, Plevel Matilda iz Podzemlja v Leše, Plevel Viktor iz Gribelj v Leše, Pransais Alojzija iz Murske Sobote v Sebeborce, Rutar Marija iz St. Ruperta v Smarje pri Jelšah, Tome Marija iz Selc v Kresnice, Topolovec Pavla iz Ptujске gore v Spodnjo Poljskavo, Banč Viljem iz St. Janža v Boštanj, Vilfan Henrik iz Vlasčev na Rabu v Šmartno v Rožni dolini, Viher Ana iz Zidanega mosta v Črnuče in Vrhovnik Marija iz St. Jurja v Sentur.

Napredovali so v skupino Karel Volmaler v Vuzenici, Jelica Zelman v Ljubljani, Rudolf Kalan v Trbovljah, Janko Kramer v Celju in Zofija Urbančič v Dobrovi.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Začeto vedro, postopoma bolj toplo in stalno vreme. Ponoči hladno.

Novosadska vremenska napoved za četrtek: Prevladovalo bo oblačno in megleno vreme, mestoma bo deževalo ali snežilo.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pooblačanje; morda bo celo lahko snežilo.

Naši kraji in ljudje

Odhod Matičarjev v Bolgarijo

V torek zvečer je odpotovala ljubljanska Glasbena Matica na pevsko turnejo po Bolgariji. Na peronu glavnega kolodvora so se od nje poslovili številni zastopniki našega glasbenega življenja z željo, da bi prvi naših vokalnih zborov na svoji poti po sosedni slovanski državi dosegel najlepše uspehe. — Na sliki so od leve na desno: ravnatelj konservatorija Julij Betetto, dr. Zirovnik, naš uredniški tovariš in poročevalec Josip Prunk, dr. Švigelj, dirigent zborov ravnatelj opere Mirko Polič, skladatelj Anton Lajovic, Završan, skladatelj prof. Emil Adamič, predsednik pevskega zbora Pečenko, skladatelj Josip Pavčič in pevovodja Ljubljanskega Zvona Zorko Prelovec.

Povodnji rušijo dalje

Pustošenje naraslih voda v Hercegovini in drugod — Položaj se bo odločil pri Sremski Mitrovici

Sarajevo, 21. novembra. Zaradi viharjev, nalivov in poplav, ki so v zadnjih dneh divjale po Hercegovini, bo veliko število prebivalstva mučila najhujša beda. Stolic z okolice ima največjo škodo. Nad mestom se je kakor znano, v nedeljo popoldne utrgal oblak in v nekaj trenutkih je bil zalit ves trg. Ko je deževje prenehalo, so prestrašeni ljudje opazovali nenavadno pojav. Reka Bregava, ki je bila že od prejšnjega deževja nenavadno visoka, se je naglo tako znižavala, da

soka voda in so te naselbine popolnoma odrezane od zaledja. Celotno Metkoviću je voda zalila kleti in vse pritlične hiše na desni obali Neretve. Okrog Metkovića je divjal sredi noči tudi strašen vihar. O njegovi sili priča najboljši zrušitev 100 let stare platane, ki je bila visoka blizu 30 m in je imela tolikšno debelo, da jo je komaj objelo 6 mož. Ceste v okolici so razorane, vinogradi in travniki pa na debelo zasuti s prodrom in kamenjem. Zaradi izlivov iz Neretve je Gabelsko polje pod vodo, po

Poplavljenе ulice
vzhodnega sela
Sremske Mitrovice.

se je njena struga skoraj posušila. V Stocu so nekaj časa z največjim začudenjem gledali prazno strugo, kar naenkrat pa se je med strahovitim bučanjem voda spet razlila po strugi in kaj kmalu tudi preko njenih bregov. Ogromni valovi so nosili tudi dele razbitih koč in mostov, vmes živino in velike količine lesa. Mestni vodovod je tudi uničen, ker so ga siloviti pritiski vode razruvali na nekaterih mestih.

Sele po prvem strašnem navalu poplave so ljudje razumeli, zakaj je bila rečina struga nekaj časa prazna. Nekaj kilometrov nad Stolicem se je v strugo Bregave zrušil del hriba in je ta ogromna lavina strugo zaprla in sklenila tok reke. Okrog lavine pa so se kmalu zbrale tolike mase vode, da je bila struga spet polna. Ker so v vsej okolici Stolica razorane ceste in je zaradi tega prekinjen ves promet, bo treba počakati več dni do približne ugotovitve ogromne škode. Veliko škodo so povzročile poplave tudi v okolici Trebinja. Po dosedanjih poročilih je škoda največja v občini Ljubimirski. Iz Ravnega, v spodnjem delu Hercegovine, pa prihajajo vesti o katastrofalni poplavi na Popovem polju. Na ogromnem polju je voda dosegla višino 10 do 16 m.

Split, 21. novembra

Tudi Neretvanska krajina in Čapljine do Metkovića je izpremenjena v ogromno jezero. Samo od časa do časa se pojavljajo iz vode vrhovi dreves, potem pa jih novi valovi spet pokrijejo in pokažejo kje drugje Občini Višiče in Čeljevo v zgornjem delu Neretvanskega polja obdaja vi-

kateri plavajo velike količine drv in raznih pridelkov, odnešenih iz skladišč. Pri Glavatičevu je Neretva porušila 70 m dolgi most in veliko žago podjetnika Beltrama. Ker se še niso pomirili močni južni vetrovi, je prebivalstvo v velikem strahu pred novim nakopičenjem oblakov in novimi usodnimi nalivi.

Sremska Mitrovica, 21. novembra. Središče srednje velike poplavne nevarnosti je ob izlivu silno narasle Drine v Savo blizu naprav velike bosutke vodne za druge in pri Sremski Mitrovici. Na vzhodnem delu Mitrovice je voda že večerj, ko je bila Sava 685 cm nad normalo, zalila nekatere ulice. Če narasle voda še kakih 10 do 15 cm, bo poplavljen velik del mesta. Voda sega že do ceste pri Daščarju in se lahko vsak čas zlije na cesto Beograd-Zagreb. V tem primeru bi zavzele poplave ogromno področje kakor spomladi leta 1932., ko je bila Sava pri Mitrovici 750 cm

Ko se začne krvne cevi poapnavati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice za redno izpraznjenje črevesa in zmanjša visok navel krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefov« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost. »Franz Josefova« voda se dobi povsod.

KULTURNI PREGLED

Dr. Jovan Hadži

Danes praznuje petdesetletnico profesor zoologije na Aleksandrovi univerzi v Ljubljani, ugledni jugoslovanski znanstvenik dr. Jovan Hadži. Njegovo ime ni znano samo širokemu našemu domovinu, marveč ga poznajo tudi daleč preko njenih meja. V jugoslovanskih prirodnih vedah zavzema dr. Hadži že dolga leta odlično mesto, na naši univerzi pa sodi med znanstvene najpomembnejše in najdelavnejše profesorje. O tem nas lahko prepriča že sama bibliografija njegovih spisov, kakor jo najdemo na str. 509 zbornika »Universitas Alexandrinae«. Ker je bil eden prvih profesorjev, ki so pričeli predavati na ljubljanski univerzi, je moral tudi dr. Hadži izvrševati organizatorično delo, s katerim je šele položil pravne temelje zoološkemu poučevanju in predavanjem na novi univerzi. S svojim Zoološkim inštitutom je dr. Hadži ustvaril po dolgotrajnem smotnem in neumornem delu enega najzgodnejših naših znanstvenih inštitutov. Nadaljnja njegova skrb je bila posvečena modernizaciji znanstvenega dela. Tudi v tem področju je dosegel lepe uspehe. S svojim delom na univerzi in z znanstvenim raziskovanjem v svojih stroki si je pridobil dr. Hadži takelo, da je nedavno postala Rockefellerova ustanova v Zedinjenih državah ameriških mladega znanca, da se le specializira pri profesorju Hadžiju. Veliko študiral na ljubljanski univerzi zoologijo in prirodne vede sploh, hvalilo dr. Hadžiju kot pozornega,

temeljitega in s pravo znanstveno vnemo prežetega učenika in vodnika: učenjaka, ki ni samo izbral poznave svoje stroke, marveč takisto dober metodik. Tako nam je profesor dr. Hadži vzvil že lepo številko mladih prirodnolovcev.

Današnji ljubitelj se je rodil v Temišvaru. Osnovno šolo in gimnazij je dovršil v Zagrebu, univerzo pa na Dunaju, kjer je bil l. 1907. promoviran za doktorja filozofije. Še istega leta se ga kot suplenta dodelili zoološkemu oddelku zagrebskega deželnega muzeja, nato pa je bil dodeljen komparativno anatomskemu inštitutu zagrebske univerze, kjer je deloval kot asistent. Leta 1913. je postal privatni docent zoologije in primerjalne anatomije. L. 1919. pa honorarni predavatelj na zagrebski gosposodarski fakulteti. Še tega leta je bil povabljen na ljubljansko univerzo, kjer je 27. januarja 1920 postal izredni, 5. novembra 1921 pa redni profesor.

Dr. Hadži je spisal večje število znanstvenih razprav, ki so plod njegovega samostojnega raziskovanja in obravnavajo zlasti probleme morske biologije in morskega ribarstva, ki ima v njem enega prvih strokovnjakov na vsem slovenskem tugu. Posebno je zalovel v svojimi raziskovanji nižjih živali (Coelenterator). V razpravah, ki so izšle pri Jugoslovanski akademiji in v nekaterih inozemskih, zlasti nemških zooloških revijah, je obdelal toliko novega

nad normalo. Stara Sremska Rača je že od ponedeljka zvečer pod vodo. Po poplavi katastrofi spomladi 1932. se je večina prebivalstva Stare Rače izselila v Novo Sremsko Račo, nekaj kmetov pa je le ostalo na svojih starih zemljiščih. Ti reveži so bili sedaj tudi v veliki življenjski nevarnosti.

»Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron« bodo peli po dolgem premoru spet drevi v oepri za red Četrtek. To delo je uspel poskus opustiti tradicionalno dunajsko opereto in ustvariti nov način zabavne muzikalne revije. Živahen tempo dogajanja na odru, izvrstna koreografija in dobra režija so pridoneli delu do uspeha. Na sliki sta gospe Štefka Poličeva in g. Bojan Peček.

Šikaniranje naših dvolastnikov ob avstrijski meji

Gornja Radgona, 21. novembra. Minili petek 16. t. m. okrog 14 se je napotila na delo na posestvo, ki ga imajo starši na avstrijski strani, domača hčerka Milica V. iz Gornje Radgone. Med potjo proti obmejnemu murskemu mostu se je sestala z ženo, ki jo je prosila, naj odda v Radgoni na pošto zanjo neko pismo. Ko je prišla Milica čez obmejni murski most na avstrijsko stran do obmejne straže, je tamkaj na poziv straže pokazala obmejno izkaznico in pismo, ki ga je imela s seboj. Ker pa je bilo tisto pismo baje od nekega emigranta, ki biva pri nas, ki je v njem svojem poročilu, da se mu dobro godi, je obmejna straža napovedala Milici aretacijo ter jo po strogem zaslišanju odvedla na okrajno glavarstvo.

Vodja ekspoziture okrajnega glavarstva v Radgoni dr. Alfred Mader je po uvedbi preiskavi in pregledu ovadbe izrekel sodbo, po kateri je bila Milica spoznana za krivo in obsojena kar na 14 dni zapor. Ta sodba je postala izvršna takoj in je morala obsojenka kazen brez odloga nastopiti.

Ko so za to strogo obsodbo izvedeli svojci, so šli na okrajno glavarstvo v Radgoni ter prosili za milostno znižanje ali pa izpremembo zaporne kazni v denarno globo. Toda vodja ekspoziture ni hotel o kakem pomilostjenju ali izpremembi kazni slišati ničesar ter je prosečo stranko odpravil s grožnjo, da jo obsodi na tri tedne zapor, če takoj ne zapusti urada.

Anžurjeva kampa obsojena

Ljubljana, 21. novembra

Toneta Anžurja vlomska tolpa je letos julija posebno lomlastila po Kranju in okolici. Izvršila je celo vrsto drznih in premetenih zamiselnih vlovov, ki so ji prinesli vseukupno velik plen. Zalostna smrt glavarja družbe Toneta Anžurja je še v živem spominu 11. septembra je s Jožetom Cento, pobegnil iz ljubljanskih zaporov. Skril se je okrog, a ga je v nedeljo 16. septembra po noči obklopi 10 orožnikov pod vodstvom komandirja Sušnika na njegovem domu v Spodnji Zadobrovi. Skušal jim je pobegniti, a se je pri skoku čez plot nabodel na bajonet. To je bil konec burnega življenja.

Ko je letos junija Tone Anžur predsedal večmesno robijo in spet svobodno zadibal, se je odpravil v Kranj. Tu je okrog sebe zbral mlade tovariše, ki so se vezali v vlomskih poslu in so bili njegovi zvesti pomagači. Podnevi so spali, se sončili, se prijateljsko razgovarjali o vlomskih načrtih, ponoči pa so šli na pohod po Kranju in bližnjih vaseh. V nekaj dneh od 15. do 30. julija so izvršili 7 večjih vlovov, pri katerih jim je prišel v roke plen, vreden 12.130 Din. Najdrznejši vlom so izvršili ponoči 30. julija pri Rudolfu Jegliču v Kranju; odnesli so razno blago v vrednosti 3073 Din. Še bogatejši plen pa so na-

gradiva iz biologije Jadranskega morja, da je v tej panogi postal tudi v inozemskih strokovnih krogih priznana avtoriteta. V novejših razpravah obravnava dr. Hadži predvsem izsledke svojih raziskavanj iz favne pajkovcev. V tej panogi ne obsegajo njegove študije samo ožja področja Slovenije in širšega področja Jugoslavije, marveč vse Evrope. Iz mnogih evropskih dežel pošiljajo njegovemu Zoološkemu inštitutu material

ZARNICE

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijalnici - svetlobna množina v dekalumenih

to dobili pri Ivanu Resmanu v Naklem, kateremu so odnesli samo raznih cigaret za 4800 Din, a skupno trpi Resman okrog 6900 Din škode. Svoj plen so skrivali večinoma na kranjskem polju. Delili so si ga pravično, po enakih deležih.

Slednjič so orožniki polovili Anžurjevo kampo in danes so sedeli na zatožni klopi pred malim kazenskim senatom: Stanko Kunstelj, 22letni brezposelni delavec, ki je navadno stražil zunaj pri vlomih, Karol Kokalj, 25letni brezposelni delavec iz Biše pri Kamniku, in Luka Spruk, 32letni kličavničar iz Redice. To je bila Anžurjeva triperesna vlomilska detelja. Zaradi prikrivanja in potuše sta bila še obtožena še neki moški s Primskovega in neka ženska iz Spodnje Zadobrove.

Obtoženci so v glavnem priznali vsa v obtožnici navedena zločinska dejanja. Kunstelj je prvi mirno izpovedal: »Pri vseh

vlomih sem stal na straži, ker sem drugače za vlope še premlad.« In naposled o Anžurju: »Anžur je hodil podnevi okrog kot trgovec s čebulo, ponoči je hodil krast.« Predsednik drugemu obtožencu: »Kokalj, vi ste pa že dobro izveščani za vlope, mar ne? Ali priznate?« Kokalj: »Da, priznam, kar sem naredil.« In tako je zaslišanje obtožencev gladko poteklo. Sodba: Kunstelj na 1 leto in 2 meseca strogega zapor in na izgubo častnih državljskih pravic za 3 leta, Kokalj na 2 leti in 6 mesecev robije ter v izgubo častnih državljskih pravic za 5 let in Luka Spruk na 10 mesecev strogega zapor ter v izgubo častnih pravic za 3 leta. Dolžni so povrniti škodovalcem primerno odškodnino. Osebi, ki sta pomagali ukradeni blago prenašati in prikrivati, sta bili takisto obsojeni: moški s Primskovega na 6 mesecev strogega zapor in 120 Din denarne kazni, ženska pa na 1 mesec strogega zapor.

Avstrijski begunci gredo

Avstrijski hitlerjevci bodo 25. t. m. zapustili varaždinsko taborišče — Za potovanje v Nemčijo jim bo na Sušaku pripravljen parnik

Varaždin, 21. novembra. V tukajšnjem taborišču avstrijskih begunccev je postalo zelo živahno. Taborniki se pripravljajo na pot v Nemčijo. Odpotovali bodo 25. t. m. z vlakom do Sušaka, tam pa jih bo čakal parnik. Povelje za odhod je presenetilo varaždinske meščane, še bolj pa menda begunce same. Svoja taborišča so si bili dobro opremili za zimo, oskrbeli pa so se tudi z zimsko obleko in z velikimi zalogami kurjave. Staro huzarsko jahalnico so temeljito popravili in tako dobro opremili, da so se veselili bivanja v njej čez zimo. Lepo so si begunci uredili tudi druga svoja taborišča.

Hitlerjevci so pribežali v našo državo konec julija letos in v Varaždinu so se nastanili v treh taboriščih. Ker ni bilo dovolj prostora, se je ena skupina — okrog 250 mož — podala v Bjelovar, druga skupina 180 mož pa v Slavonsko Požogo. Pred tedni se je 340 begunccev podalo tudi v Ljubič, tako da jih je ostalo v Varaždinu še 1050. Vsa skupaj je bilo v naši državi od konca julija 1820 begunccev, med njimi 120 žen in otrok. Ob prihodu je bila večina begunccev brez denarnih sredstev in brez zadostne opreme. Rdeči križ jim je posodil 15.000 Din in jim je to posojilo v obrokih izplačevalo varaždinsko mestno poglavarstvo. Pozneje so dobili denarna sredstva

od svoje organizacije. Vodstvo taborišča je beguncem nabavljalo vse potrebščine in so v zadnjem času izdali posebno velike vsote za zimsko oskrbo. Z nakupovanjem so se bavili odposlanci taborišč, ki so bili dobrodošli gostje v varaždinskih trgovinah in tudi na trgu. Samo za prehrano so taborniki dnevno porabili okrog 20.000 Din. V taborišču je vladal najlepši red in obnašanje tabornikov je bilo v vsakem pogledu dostojno, da se ni mogel nihče od meščanov nad njimi pritoževati. Begunci so se prebivalstvu v mestu celo priljubili.

Taborišče, nedaleč od domovine, je bilo beguncem zelo ljub, ker so ves čas dobivali ne samo pisma, temveč tudi obiske svojih sorodnikov. Mnogi begunci so bili prepričani, da se bodo v kratkem vrnil domov. Avstrijska sodišča so mnoge sicer kaznovala z visokimi globami, a begunci so se zanašali, da se bodo razmere v Avstriji izpremenile in da jim bodo morda tudi sorodniki in prijatelji izposlovali amnestijo ali pa znižanje kazni. Povelje za odhod jih je zaradi tega močno presenetilo, a so tudi pri tem ohranili disciplino. V varaždinskem taborišču so bili zastopani vsi sloji avstrijskih mest in vasi, bili pa so med njimi tudi taki, ki so že nekdanj kot avstrijski vojski spoznali naše kraje in se deloma tudi naučili našega jezika.

Zagonetka umora v Gradiški ob meji

Skrivnost nočne borbe dveh krošnjarjev na skednju

Maribor, 21. novembra

V torek je zelo razburil prebivalstvo ob severni meji umor, ki je bil izvršen v skednju posestnika Alojzija Celcerja v Gradiški pri Zg. Sv. Kungoti. V torek zjutraj je namreč našel gostilničar v skednju zaklanega neznanega krošnjarja, starega približno 28 let. Truplo je ležalo v senu, ki je bilo vse okrvavljeno, kar je pričalo, da se je med nesrečno žrtvijo in zločincem vršil hud boj na življenje in smrt.

O grozni najdbi je gostilničar takoj obvestil orožnike pri Sv. Kungoti, ki so pričeli hitro poizvedovati za zverinskim zločincem. Ugotovili so samo, da sta prispela pretekli ponedeljek v Gradiško dva krošnjarja, ki sta govorila gorenjsko narečje in sta se baje izrazila, da sta doma iz Mladce pri Kamniku. V ponedeljek zvečer sta

še povečerjala in sta bila tudi precej dobro razpoložena. Gostilničar jima je dal prenočišče na skednju, kamor sta odšla po večerji. Preden sta legla spat, sta mu izročila svoji obrtni knjižici. Kaj se je na skednju med njima odigralo, je za enkrat uganika.

Gostilničar in orožniki so trdno prepričani, da je krošnjarja najbrž zaklanel njegov tovariš. To potrjuje tudi dejstvo, da je morilec zjutraj na vse zgodaj prišel k gostilničarju in zahteval ob obrtni knjižici, da bi na ta način zabil sled za seboj in za žrtvijo. O dogodku je bilo obveščeno tudi mariborsko državno tožilstvo, ki je poslalo tja večerj popoldne sodno komisijo. Truplo je bilo razlešeno v mrtvašnici na pokopališču v Zg. Sv. Kungoti.

Dr. Hadži (prvi na desni) z docentom dr. R. Kenkom in zastopnikom Rockefellerjevega inštituta Robbinsom (v sredini)

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

Domače vesti

• Najvišje priznanje delovanju Jadranske straže, Maršalata dvora je obvestil ljubljanski Oblastni odbor kot predstavnik skupne akcije ljubljanskega in mariborskega Oblastnega odbora JS za postavitev mladinskega doma ob Jadrani, da je podeljeno Najvišje odobrenje, da se mladinski socialni sklad preimenuje v »Mladinski sklad Viteškega kralja Aleksandra I. Ureditelja za Podmladek JS dravske banovine« v spomin na velikega blagopokojnika. Med prvimi darovalci v sklad moramo omeniti tudi I. C. Mayer, ki je ob priliki svoje stoletnice daroval 600 Din, za kar ji izreka Oblastni odbor JS tem potom svojo najiskrenejšo zahvalo. Naša mladina bo z veseljem sprejela vsako podobno darilo.

TERMOFORJI

umivalne gobe in fotirke najceneje v

PARFUMERIJI »VENUS«

pred glavno pošto

• Kočevje in ml. Antona Lajovica članek

ki je pod tem naslovom izšel v novi reviji

»Misel in delo«, je na Češkoslovaškem

vzbudil zaslužen pozornost. »Narodni Li-

sty« poročajo dne 20. t. m. o njem in ga

ocenjujejo kot izredno dragocen dorek k

vrstjanju o ureditvi odnosov med Nemci

in Slovani. Pravi, da bi Lajovic, čevo

zahtevo morali tudi Čehi vzeti za

osnovo v svojem razmerju do Nemcev.

»Lajovic je«, pravi ugledno praško glasilo,

»jasno in strogo obsejal politični ideal ena-

koroprostnosti z Nemci in popolnoma pravil-

no naglasil, da je sedanje pojmovanje te

enakopravnosti ostanek avstrijske misel-

nosti, ki se je vključil osvoboditveni Slovinci

še vedno niso otresli. Ta miselnost ni do-

segla nikdar za zboljšanje odnošajev med

Nemci in Slovenci, marveč je Nemce samo

potrdila v cholosti in predrznosti.

• Na izjavo g. prof. Vurnika, ki smo jo

prinesli včeraj, nas dopisnik »Politike«

g. Aleksa Markišić naproša, da objavimo

naslednji njegov odgovor: »Izjave g. prof.

Vurnika o arhitekturi na ljubljanski uni-

verzni in o univerzitetni biblioteki sem re-

produiral točno po besedah g. profesorja,

ki je bil tako ljubljiv, da mi jih je celo

sam napisal. Rokopis hranim zato mi je

demanti, ki za vsebuje njegova izjava do-

cela nerazumljiva. Še bolj mi je nerazumljiv

njegov napad na mojo osebo, ki sem ven-

dar vršil samo svojo novinarsko dolžnost.

Pri g. prof. nisem iskal nobenih sen-

zacij, zato tudi od njega nisem odel raz-

očaran, temveč zadovoljen in njemu hva-

ležen za podatke, ki mi jih je dal in na-

pisal.

• Tujsko-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

ci do zimo zaprta. Skupine (šole), ki ho-

dejo razstavo posetiti, naj se dan poprej

javijo Putniku.

• Tujstvo-prometna razstava zaprta. Ker

ni obiskovalcev, ostane tujsko-prometna

razstava v Ljubljani v Františkanski uli-

Iz Maribora

— Zlati koncert Ljudske univerze. V torek zvečer ob 20 je priredila Ljudska univerza v proslavo spomina kralja Aleksandra I. Uredništvo velikih koncertov, katerim je bila zaključena doba najglobe, ne žalesti po našem, tako tragično umrlem kralju. Na koncertu so izvajali pod taktirko prof. Vasilija Mirka skladbe tujih in domačih kompozitorov. Sodelovali so moški zbor prvih mariborskih pevcev in naši najboljši solisti. Koncerta se je udeležila ogromna množica ljudstva iz Maribora, na katero je prireditev napravila najglobe vti.

Posetite razstavo ljubljanskih likovnih umetnikov v dvorani Kazine v Mariboru

Razstavljajo:

Jakopič, Jama, Strnen, Gaspari, A. Zupaneč, Inčič, Klemenčič, B. Vavpotič, Smrekar, Gorše, Loboda, Kos, Pirnat in Zajc.

— Spored obrtniškega tedna v Mariboru. Te dni so imeli vsi odseki za prireditev obrtniškega tedna sestanek, ki ga je vodil podpredsednik delovnega odbora g. Jemec. Podrobno poročilo o delovanju posameznih odborov je podal okrogli tajnik g. Julije Novak, nato pa je predsednik prireditvenega odbora g. Franc Novak ob razložitvi sporeda letošnjega obrtniškega tedna v Mariboru. Na dan 1. decembra bo obrtniški sestanek učencev v Narodnem domu, odkoder se bodo podali ob 9. z ostalimi obrtniki k maši v franciskansko cerkev. Po maši bo skupni odhod v kazinsko dvorano, kjer bo proslava udeležencev. Zvečer bo v Gambrovi dvorani družabni večer. 2. decembra ob 10. bo v kazinski dvorani velika obrtniška zborovanja, na katerem bodo govorniki razpravljali o pomenu obrtniškega tedna, o obrtniških težavah in o združništvu solah in o vseh drugih, za obrtnike važnih vprašanjih. Od 3. decembra do konca obrtniškega tedna bodo v vseh mestnih okrajih predavanja za obrtnike. Zaključek obrtniškega tedna bo 8. decembra v veliko revijo obrtniških izdelkov, združenih z raznimi primernimi predavanji.

— Kraljeva organizacija JNS za III. mestni okraj (Meje) bo imela drevi ob 19.30 v Kofrjevi gostilni odborovo sejo s naslednjim dnevnim redom: Objava sklepa propagandnega odbora in sklepanje o pobiranju članarine za leto. Za vse odbornike je seja strogo obvezna, dobrodošli tudi drugi člani in simpatizerji.

— Najdeno kolo. Ob Betnjevskem ribniku so našli težekorozični večeraj zjutraj popolnoma novo kolo, ki je bilo skrito v grmu. Tat ga je gotovo ukradel v Mariboru, pa se je zbal in ga pustil v grmovju. Lastnik ga dobi na policiji.

— Razne tatvine. Trgovskemu potniku Ivanu Stadlerju je v sredo popoldne ukraden neznan tat s kolesa kovčeg, ki ga je bil postavil pred neko hišo v Verstovski ulici. V kovčegu je bilo razno blago, vredno 500 Din. — Mesarju Antonu Radlju je nekdo ukradel večeraj popoldne iz mestne klavnice dve teleški koži, silarskega pomočnika Edvarda Kosa pa je neznan tat izredal neke gostilne v Vetrinjski ulici odnesel 2000 Din vredno kolo znamke »Puch«.

Iz Kranja

— Gledališki oder Narodne igralnice je podal preteklo nedeljo zvečer v repriji Rostandovo dramo »Veste kot prvo igro v letošnji sezoni. Mora se poudariti, da je otvoritvena igra neveljavna pri obnovenju na prav tople odziv. Drama »Veste« je polna napetih scen. Težko je iz nje izločiti dobro igralca g. Klavara kot Marcel in ga. Martelančeva kot žena profesorja, kateri je zvesto stala ob strani gđa. Vafachova kot Anđelika, ki se je z dovoljenjem igro uspešno uveljavila pri svojem prvem nastopu. Gđa. Vafachova je prelepa lepa ženska. Dobro so podali svoje vloge tudi ostali igralci: gđ. Eugena, Lunka, Mavr in Levčič. Gledalec neke igre na je gotovo tudi zasledil večje režije g. Kerna. »Gledališki oder« nam bo v sezoni pokazal še marsikaj lepega.

— Nesreča na Šmarjetni gori. Čevljar Božič iz Cerkvene ulice se je v nedeljo popoldne odpravil na izlet na Šmarjetno goro. Vražal se je zvečer. V temi je zdrsnil pot, padel po breču in si zlomil levo nogo. Odpeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Iz Tebevo

— Sprememba posesti. Rudnik je kupil blizu rudniškega konsuma stoteče gospodarsko poslopje Ane Fortjeve. Kakor se čuje, misli rudnik to poslopje neurediti v skladišče za rudniški konsum. Morebiti se dali ob tej priliki dobiti tudi novi prostori za poštini ure, ki je zdaj v prizidku rudniškega konsuma, ali ti prostori so namenjeni skladuvalni za tako frekventen rudniški urad. Oddano bi se med vsem uradnikom, ki v sedanjih nezačetih prostorih močno trpi in je že sama oblast prišla uvideti, da se sedanjih poštini prostori absolutno ne morejo.

Iz Ptuj

— Nadaljevanje regulacijskih del pri Gračani. Ker je prvi del regulacije Gračane od Znanstvenega posestva do mostu na Turčevski cesti končan, so se prišli zdaj regulacijska dela na mestni periferiji pri mostu na Tihni poti. Dela se vsa so iz banovinskega nadzornega sklada. Mestna občina pričakuje za nadaljnjih 50.000 Din tako da je upravi, da se bo te nevarni potok dokončno reguliral in da ne bo več nevarnosti poplavl.

— Odhod za splošno in strokovno nahranbo. Gre za obnovo obrtniškega narščala prireditelno prireditelno predavanje v soboto 24. t. m. v posvetni dvorani Mladike ob 20. Predaval bo gimnazijalci ravnski dr. Kovarčič o »Naslovi« bo za lastno državo Veton prost Vahlini.

— Uboji. Poročilo smo že, da je bil v nedeljo ponoči napaden 18 letni sin kovača Čuš Franc iz Stročevca, ki so ga preneli v ptujsko bolnišnico in poškodovan Čuš se enolihi ni zavedel in le za nečisto umrl. Sodna komisija, ki je izvršila postopek, je ugotovila, da je bila morda prizadeta s težkim tonim predmetom in da je smrt nastopila zaradi otrpnosti možganov. Za napadalca poizvedujejo orožniki.

Gospodarstvo

Živiljenjsko zavarovanje v lanskem letu

Zavarovana vsota znaša 3 milijarde 462 milijonov Din

Po podatkih, ki jih objavlja polmesečna revija »Kompas osiguranja«, se nazadovanje v stroki življenjskega zavarovanja, ki se je pojavilo pri nas leta 1932, tudi lani ni ustavilo. Zabeležiti je nazadovanje tako v številu zavarovanih, kakor tudi v višini zavarovanega kapitala v svrhu pokritja. Nazadovanje v številu veljavnih polic je znašalo 1.4 odstotka, dočim je zavarovana vsota občutneje nazadovala, in sicer za 6.6 odstotka.

V teku lanskega leta je bilo sklenjenih 26.000 novih zavarovanj za skupno zavarovano vsoto 663 milijonov dinarjev. Razvoji novih zavarovanj bi bil še kolikor toliko zadovoljiv. Prav znaten pa je bil lani odpadek, saj je v tem letu odpadlo samo zaračun plačanih premij 18.719 najmlajših polic, ki se nimajo pravice na odkup z zavarovano vsoto 666 milijonov, tako da je samo ta odpadek več kakor elementarni vsa nova zavarovanja. Te številke jasno osvetljujejo naše gospodarsko stanje, zlasti ker toliko število zavarovancev ni moglo vršiti prevzetih obveznosti. Nadalje je zaradi odkupa odpadlo 5951 zavarovanj z zavarovano vsoto 202 milijona Din, zaradi doživetja je bilo izplačanih 2114 polic za 9.5 milijonov dinarjev, zaradi smrti zavarovancev pa je bilo izplačanih 1067 polic z zavarovano vsoto 32.5 milijona Din (efektivni izdatki za te smrtne slučaje je znašal okrog 27 milijonov Din).

V celoti znaša torej odpadek 27.851 zavarovanj z zavarovano vsoto 910 milijonov

dinarjev. V teku lanskega leta je v celoti število življenjskih zavarovanj nazadovalo od 122.207 na 120.325, zavarovana vsota pa se je zmanjšala od 3710 milijonov Din na 3462 milijonov Din. Od skupnega stanja v življenjskem zavarovanju zavarovanih vsot ob koncu preteklega leta v višini 3462 milijonov odpade na zavarovalnice s sedežem v Jugoslaviji 1618 milijonov, na zavarovalnice s sedežem v inozemstvu pa 1844 milijonov. V primeri s stanjem ob koncu leta 1932. znaša nazadovanje zavarovane vsote pri zavarovalnicah s sedežem v Jugoslaviji 99 milijonov ali 5.8 odstotka, pri inozemskih zavarovalnicah pa 149 milijonov ali 7.5 odstotka.

Povprečno na eno zavarovanje odpadajoča zavarovana vsota je padla v teku lanskega leta od 30.300 na 28.700 Din. Plačane premije so lani znašale 161 milijonov dinarjev, lastne premijske rezerve zavarovalnic v stroki življenjskega zavarovanja pa 615 milijonov Din. Težko stanje zavarovancev se kaže tudi v znanem številu posojil na osnovi polic in v povečanju stanja posojil na police za 25 milijonov Din, namreč od 135 na 160 milijonov. V celoti so zavarovalnice v lanskem letu v panogi življenjskega zavarovanja izplačale nad 90 milijonov Din, in sicer 36.5 milijona Din za izplačilo polic pri doživetju in smrti, okrog 30 milijonov Din za odkupljene police (približno 15 odstotkov zavarovane vsote) in 25 milijonov za posojila na police.

Prizad in izvoz jabolk v Nemčijo

Privilegirana izvozna družba v Beogradu nas je naprosila, da zaradi tendencioznega pisanja nekaterih časopisov glede vloge te družbe pri izvozu jabolk v Nemčijo objavimo naslednji dopis:

Privilegirana izvozna družba protestira proti netočnemu poročanju o njeni vlogi in odklanja vsako odgovornost glede neuspeha letošnjega izvoza jabolk. Privilegirana izvozna družba se bavi samo s kontingentiranim izvozom jabolk v Nemčijo, katerega je uredila z uvedbo izvoznih premij, prepustila pa je izvoz kot tak privatni iniciativi. Tako se dejansko vrši izvoz jabolk na isti način, kakor minula leta in ta urediva je bila izvedena sporazumno z zainteresiranimi izvozniki, tako kakor so to oni sami predlagali. Samo to dejstvo zadostno dokazuje neupravičenost naknadnih pritizb glede poslovanja Privilegirane izvozne družbe. Prav tako je neumestna vsaka pritizba glede nekakega nameravanega zavlačevanja ureditve izvoza jabolk od strani Privilegirane izvozne družbe, kajti ta ureditev se je izvršila v najkrajšem času, ki je bil mogoč.

Na žalost izvoz jabolk ni bil to leto rentabilen in to iz enostavnega vzroka, ker so bile cene nemških domačih jabolk zaradi dobre letine tako nizke, da se naša jabolka — kakor inozemska — niso mogla prodajati niti po taki ceni, da bi bili kriti prevoznih in carinskih stroškov. Le iz tega razloga se naš izvoz ni obnesel kljub izvoznim premijam, ki so znašale 1000 odnosno 3000 Din pri vagonu za nepakirana in 6000

odnosno 8000 Din pri vagonu za pakirana jabolka. O tem nam dovoljno priča pismeno priznanje objektivnih, »prav zainteresiranih« izvoznikov, da namreč pri današnjem razmerah niso v stanju izvoziti niti najmanjše količine jabolk v Nemčijo. Cena jabolk na nemških tržiščih je padla v toliki meri, da izvozniki ne morejo računati, da bi pokrili prevozne in carinske stroške kljub izvoznim premijam.

V dravski banovini je bil izvoz prvotno prepuščen ožji organizaciji, ki je bila ustanovljena v smislu obrtnega zakona, t. j. »Združenju sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev« v Mariboru. Zaradi nerentabilnosti izvoza ta poizkus ni uspel, javno mnenje v dravski banovini pa je tolmačilo nemogućnost izvoza s tem, da je pripisalo krivdo Privilegirani izvozni družbi in tej ožji izvozni organizaciji, ki jo je dejansko izvoil tudi oni večji del izvoznikov, ki so naknadno napadali samo organizacijo. Da se prepreči nadaljnje pritizbe proti delovanju Privilegirane izvozne družbe in ker poizkus z ožjo organizacijo prav tako ni uspel, je bilo pod vplivom večine članov »Združenja sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev« sklenjeno, da se temu združenju prepusti nadaljnja regulacija izvoza jabolk iz dravske banovine v Nemčijo. Na žalost tudi ta poizkus organizacije kljub povisnjemu premiju ni dal povojnega rezultata! To je najboljši dokaz, da je vzrok letošnjemu zastoj pri izvozu jabolk v Nemčijo edino le stvarna nemogućnost izvoza.

Odtok zlata iz Italije

Tudi v teku meseca novembra se odtok zlata iz Italije še ni ustavil. V prvih dveh tretjinah tega meseca je morala Italijanska banka oddati še za 99.5 milijona lir zlata, tako da se je zlati sklad skrčil na 6017.4 milijona lir; devizne rezerve pa so se skrčile za 1.6 na 27.0 milijona lir, tako da je znašal skupni odtok zlata in deviz nekaj nad 100 milijonov lir. O odtoku zlata iz Italije je nedavno objavila »Frankfurter Zeitung« zanimivo razpravo, iz katere poznamamo naslednje zanimive podatke o gibanju zlatih in deviznih rezerv Italijanske banke ter o gibanju pasivnosti trgovske bilance (v milijonih lir):

	zlato	deficit
	in dev. rez. trg. bilanc.	
konec 1928	11.071	7314
konec 1929	10.341	6429
konec 1930	9.624	5227
konec 1931	7.797	1434
konec 1932	7.144	1446
konec 1933	7.397	1432
20. nov. 1934	6.044	nad 2000

Zlate in devizne rezerve italijanske banke so pričele nazadovati že pred nastopom svetovne gospodarske krize. Popuščanje opazimo vse do leta 1933., ko vidimo malenkostno zboljšanje. To izboljšanje je posledica oddaje zlata od strani italijanskih državljanzov. Ta dotok zlata od italijanskih državljanzov pa je bil večji, nego je znašalo povečanje podlage pri Italijanski banki v tem letu, ko je dobila Italijanska banka od italijanskih državljanzov za 597 milijonov lir zlata, dočim je znašalo povečanje zlatih in deviznih rezerv le 253 milijonov (tudi že v letu 1932. je Italijanska banka prejela od italijanskih državljanzov za 181 milijonov lir zlata).

Od konca leta 1928. do 20. novembra t. l. so se zlate in devizne rezerve Italijanske banke zmanjšale za 5 milijard in 27 milijonov lir, t. j. skoro za polovico. Glede na pritoje zlata od strani italijanskih državljanzov pa znaša efektivni odtok zlata in deviz v inozemstvo od leta 1928 po računih »Frankfurter Zeitung« 5 milijard 805 milijonov. V zvezi z nazadovanjem zlatih in deviznih rezerv je zanimivo tudi gibanje pasivnosti trgovske bilance. V letu 1928. je znašala ta pasivnost še 7.3 milijarde lir, leta 1931 pa je padla na 1.4 milijarde lir in je približno na tej višini ostala do lanskega leta; letos pa je zopet narasla in je znašala v prvih 10 mesecih nad 2 milijardi lir.

Omenjeni nemški list ugotavlja, da trenutno ne obstaja za lro nikakšna akutna nevarnost. Stalni četudi ne baki znani odtok zlata in pomankanje izgledov na izboljšanje plačilne bilance pa seveda upravičujejo neko skrb za bodočnost in dajejo nekako ozadje za vedno ponavljajoče se vesti o kreditnih pogajanjih s Francijo. Gotovo pa je da ne izvira potreba po neprijetni inozemski finančni pomoči od stanja državnih financ, temveč samo od plačilne bilance. Med vzroki odtoka zlata in deviz

namo 6 stotov ovsa ali 10 stotov koruza. Pridelali pa smo letos na oral po 5 stotov pšenice ali po 5 stotov ovsa, odnosno 10 stotov koruza. Ker pridelek žita ne zadostuje niti za davke, smo si morali pomagati z odprodajo živine, ki je imamo sedaj le še za najnujnejšo potrebo pri svojih gospodarstvih. Vi nam ne verjamete, kako smo se morali omejiti pri našem gospodinjstvu in kako moramo štediti pri družinskih potrebah! Dobili smo moratorij, dobili zaščito, ki naj bi prinesla rešitev iz teškega položaja. Toda samo z zaščito nam ni nič pomagano. Kjer ni za služba, ni denarja, na up se ne dobi nič. Vsi podpisani (deset dolžnikov-kmetov) sedmo pri mizi in se posvetujemo, kaj naj storimo, da izpolnimo svoje obveznosti napram Vam, ko nihče izmed nas ne more plačati niti dinarja obresti. Vsek izmed nas bi rad odprodal nekaj sveta, da bi plačal vsaj obresti, pa tudi to trenutno ni izvedljivo, ker ni n koger, ki bi hotel danes tudi za mal denar kupiti pri nas kak kos sveta. Zavedajoči se svojih obvez, Vas najljubneje prosimo da bi nam sporočili, kaj naj storimo, da se obvarujemo stroškov; zakaj, ako nam npr. ne bomo plačali obresti, potem za nas ni izhoda in gremo popolnoma gospodarskemu poginu nasproti.

Kakor tem skrbnim in pridnim Svabom se dandanašnji godi še mnogim drugim kmetom-dolžnikom, da namreč tudi pri najbolj volji ne bodo zmogli toliko denarja, da bi plačali vsaj 6% obresti, ker nimajo ničesar prodati in ker njihovi predeki nimajo nobene prave cene. Zato naj upniki majo z njimi potrpljenje in — uvažuje težke razmere — ne tirajo njihovih družin v propast. Obzirno naj bi postopale pa tudi davčne uprave.

Obrtniška razstava v Ljubljani

Ljubljanski obrtniki so se odločili, da v okviru »Obrtniškega tedna« od 1. do 8. decembra t. l. priredijo v Ljubljani obrtniški sejem, zvezan z umetno obrtno razstavo. V ta namen že preureljajo znano trgovsko hišo na Meštem trgu, kjer je bila svojetasno tvrdka Suttner (laet g. Drogenika). Poslopje je zelo primerno za to prireditel, ker ima v treh nadstropjih prostrane dvorane z ogromnimi okni na ulico, pa je tudi pripravo za posel zaradi svoje lege v centru mesta. V prtiličju, prvem in drugem nadstropju bodo obrtniki razstavili najraznovrstnejše tipične rokodelske izdelke, prvotne po kvaliteti in izdelavi, obenem na po konkurenčnih cenah. Prijavljenih je nad 60 razstavljalcev, tako da je ves prostor že oddan.

Prtiličje bodo zavzele lesne stroke, ki so znane po svojem visokem strokovnem nivoju. V prvem in drugem nadstropju pa bodo razvrščene druge rokodelske stroke, ki na; pokažejo, da je rokodelsko delo res najboljše delo. Posebno zanimiva pa bo umetno-obrtna razstava, ki bo nameščena v tretjem nadstropju. Znano je, kako krasne in umetniške predmete so izdelovali v prejšnjih stoletjih obrtniki. Umetna obrt je v predvojni, posebno pa v povojnih letih skoro popolnoma propadla. V zadnjem času pa je obrtništvo v svoji borbi z industrijsko konkurenco poseglo po delu, ki ima žig individualnosti, umetnosti in izvirnosti. Tudi ob. čimvevredno bolj ceni in raje plačuje taka dela. Prav umestno je zato, da je naše obrtništvo uporabilo Obrtniški teden tudi za to, da s posebno umetno - obrtno razstavo da pobudo obrtnikom mnogih strok, da se začne v večji meri zanimati za take vrete izdelke, občinstvu pa pokaže, da mu nudi obrtniki stvari, ki jih mehanizirana proizvodnja ne zmore.

Gospodarske vesti

— Dobava živil. Dne 28. t. m. se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija gled dobave 84.000 kg eižla, 52.000 kg riža, 25.000 kg sešpenjčka, 25.000 kg zdroba, 25.000 kg testenin. Dne 15. decembra se bo vršila pri komandi sarske divizijske oblasti v Zagrebu ustrema licitacija glede dobave 40.000 kg testenin in 30.000 kg svinjske masti.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. t. m. ponudbe glede dobave 5000 kom. nateznih in 2000 kom. spojnih vijakov, 10.000 kom. tirnih žebjev, 3000 kom. tirfondov, 24 kom. trajnogorečih železnih peči, 10 kom. litoželeznih peči, 3800 kom. spojnih vijakov, do 29. t. m. pa glede dobave navojnih rezil, strojni oddelek pa sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 150 kom. vodokaznih cev. 50 kom. šip in 100 kom. nalučnikov. Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 100 kom. sirkovih metel, 1000 m. pletenih vrvi, 75 plošč bele pločevine, 50 plošč angleške bele pločevine, 500 kg železa, 50 kg spirita, 150 kg rume narve. Direkcija državnega rudnika Ugljenik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 2600 kg različnega železa. Direkcija državnega rudnika Vrtnik sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 300 plošč železne pločevine.

Borze

21. novembra

Na ljubljanski borzi so oficijelni tečaji deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. Tudi v privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi nadalje 8.10 do 8.20 (v Zagrebški prometi go 8.15). V zagrebškem privatnem kliringu je bil še promet v angleških funtih po 229.82 in v grških bonih po 29.50, dočim so se španske pezete nudile po 5.75 (v Beogradu je bil zabeležen tečaj po 5.55 do 5.65).

Na zagrebškem efektm tržišču se je vojna škoda danes popravila in se je za ka so trgvala po 330 (v Beogradu po 332.50) za december pa po 326 in pozneje po 330. Promet je bil samo še v 7 odst. Blairovem posojilu po 52.75.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2309.29 — 2320.65. Berlin 1370.14 — 1380.94. Bruselj 796.91 do 800.65. Curih 1108.35—1113.85. London 169.86—171.45. Newyork 3388.83—3417.09. Pariz 235.07—236.19. Praga 142.62—143.48. Prst 290.90—293.30 (premijs 28.5 odstotka).

avstrijski šiling v privatnem kliringu 8.10—8.20. Curih. Pariz 20.3050. London 15.8625. Bruselj 71.85. Milan 26.29. Madrid 42.65. Amsterdam 208.3250. Berlin 128.80. Dunaj 56.90. Stockholm 79.20. Oslo 77.16. Kobenhavn 68.55. Praga 12.8750. Varšava 58.20. Atene 2.92. Bukarešta 8.05. Newyork 308.25.

Bronhi!

Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 12.29. London 26.93. Milan 45.94. Newyork 538.47. Pariz 35.57. Praga 21.87. Curih 174.76. 100 S v zlatu 128 S pap.

Elektri.

Ljubljana. Vojna škoda 332 bl. 7% investicijsko 70 — 71, 7% Blair 52 — 53, 8% Blair 61 — 64, 7% Drž. hipotekarna banka 62 — 64, 4% agrarne 39 — 40, 6% begluške 53.50 — 54.50.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 330—332, za december 331—330, 7% investicijsko 7.25 blago, 7% Blair 52.75 Jo 54, 8% Blair 62—64, 7% Drž. hip. banka 61—64, 6% begluške 54.50—56.50, za december 54.50 den.; delnice: Nar. banka 4260 den., PAB 210 den., Sečeraša Osejlek 105—120, Trbovlje 100—105, Ljevaonica Osejlek 100 bl.

Beograd. Vojna škoda 332—333 (332.50), za december 333—335, 7% investicijsko 70 do 71 (70.50), 4% agrarne 40—40.50 (40), 6% begluške 54.75—55.25 (55.25), za december 55—56.50, 8% Blair 64 bl., 7% Blair 53—54, 7% Drž. hip. banka 64 bl., Nar. banka 4250 den., PAB 213—215 (215, 213).

Dunaj. Državne železnice 19.80, Trbovljaka 13, Alpine-Montan, 10.45.

TRADE MARK
MADE IN ENGLAND
BRIT. RD. NO. 750681

**Zahtevajte
Modre Gillette**

TRADE MARK
MADE IN ENGLAND
BRIT. RD. NO. 750681

Blagovna tržišča

+ Chicago, 21. novembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 98.50, za maj 97.6250, za julij 91.50; koruza: za december 83.375, za maj 84.1250.

+ Winnipeg, 21. novembra. Začetni tečaji: Pšenica: za december 77.3750, za maj 62.25, za julij 83.

+ Ljubljanska borza (21. t. m.) Tendence za žito je bila mirna. Nudi se (vse za slovenske postajo, plačljive v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 78 kg po 152 — 155, baška 79 kg po 155 — 157.50; koruza (po navadni tarifi): nova umetno sušena e kvaliteto garancijo po 115 do 117; žito primerno za mlino po 107.50 do 110; moka (po Ljubljana brez prom. davka): »0« 230 — 235; banatska »0« 237.50 do 240; slavonska 227.50 — 230; otrobi: pšenični brez prometa davka, debeli 135 — 140, drobni 110 — 115.

+ Novosadska blagovna borza (21. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad gornjebanatska 103 — 105; okolica Sombor, južno-banatska 102 — 104; srednjebanatska, gornjebanatska in sremska 104 — 106; baška potiska 114 — 116; ladja Begej 113 — 115; slavonska 110—112 Rž; baška 102—104. Oves: baški, srem. 78—80; slavonski 82—84. Jčemen: baški, sremski, 65/66 105 — 107.50; jari, 67/68 kg 120 — 122.50. — Kuruza: baška in sremska 53 — 55; umetno sušena 60—62; za december-januar 56 — 58; banatska sušena 57 — 59. — Moka: baška in banatska (in oklepajih sremska, slavonska) »0« in »0« 170 — 190 (167.50 — 177.50); »2« 150 — 170 (147.50 — 157.50); »3« 130—150 (127.50 — 137.50); »4« 112.50 — 122.50 (110 — 120); »7« 100 — 105 (100 — 105); »8« 90 — 95 (90 — 95). — Otrobi: baški, sremski 75 — 76; banatski 74 — 76; baški ladja 79 — 81. — Fazol: baški, sremski beli 127.50 — 130.

+ Budimpeštanska termin. borza (21. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za marec 15.83 do 15.84, za maj 16.13 — 16.14; koruza: za maj 10.68 — 10.70.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v odstotkih, 5 smer in brzina vetra, 6 oblakost 1—10, 7 padavine v mm, 8 vrsta padavin. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

21. novembra

Ljubljana 7, 772.3, 2.3, 70, 0, 9, —, —; Ljubljana 13, 770.6, 5.1, 52, NBE, 3, —, —; Maribor 7, 772.0, 2.0, 80, 0, 9, —, —; Zagreb 7, 771.9, 3.0, 70, NNE, 1, —, —; Beograd 7, 771.0, 0.0, 90, NW, 1, —, —; Sarajevo 7, 771.2, 0.0, 80, N, 5, —, —; Skopje 7, 769.5, 5.0, 80, SW, 10, dež, 3.0; Kumbor 7, 763.2, 14.0, 60, E, 10, —, —; Split 7, 764.3, 8.0, 50, NBE, 7, —, —; Rab 7, 765.5, 6.0, 70, NNE, 7, —, —; Rogaska Slatina 7, —, —, 1.0, 95, NW, 10, dež, 1.0. Temperatura: Ljubljana 6.4, 1.5; Maribor 7.0, 0.0; Zagreb 8.0, 2

Prerezana celina

Najnovejše odkritje admirala Byrda — Uvod v borbo za dokončno posest Južnega tečaja — Politika — posledica gospodarskih interesov

Zabeležili smo že kratko vest, da je uspešno slovitemu ameriškega raziskovalca, admirala Byrda, ugotoviti, da je »šesta celina«, Antarktida, v resnici razdeljena v dva dela po morski cesti, kakor je veljala že stara domneva. K temu poročajo sedaj podrobneje, da je Byrd pretekli petek z dvema spremljevalcema izvršil 7. turni polet nad neraziskanimi predeli ob Južnem tečaju. V trikotu je preletel skoraj 1300 km. Ugotovil je, da so Dežela Edvarda VII., Dežela Mary Byrdove in gore v verigi Edsel-Forda bodisi del kopnine, ki je ločena od verige Kraljice Maud in Južnega tečaja s popolnoma zaledenim kanalom, ali pa predstavljajo posamezne otoke, ki ležijo pred obalo prave antarktične celine. Admirala Byrd pravi, da je bil ta polet najvaž-

nejši, kar jih je kdaj opravil.

In v resnici je njegovo poročilo posebno v anglosaškem svetu zbudilo veliko senzacijo. To je v zvezi s pomenom, ki ga pripisujejo zlasti Angliji in Američani ozemljem okrog Južnega tečaja. Ta ozemlja so nekakšen zaključek tako Indijskega, kakor Tihega in Atlantskega oceana ter ležijo pred koncem Južne Amerike ter pred Novo Zelandijo. Na ozki progji je pa ta del zemlje do Južnega tečaja kot prvi prepotoval Norvežan Amundsen. Tako se križajo tu interesi treh držav: Amerike, ki je že prej proglasila, da se neameriške države ne smejo vtikati v ameriške zadeve, ter v imenu tega načela reklamirala zase tisti del Antarktide, ki leži pred Ameriko, Avstralije, t. j. Velike Britanije, ki zahteva zase

isto tako »novozelandski« predel Antarktide, in Norveške, ki se opira na prvenstvene uspehe svojih raziskovalcev in ki bi imela od Antarktide tudi v resnici veliko korist, saj je v teh vodovih danes še največje bogastvo kitov, ki jih love največ norveški kitolovci.

Sploh imajo gospodarski interesi v tem političnem sporu za zaledenelo celino veliko vlogo. Američani in tudi drugi so namreč prepričani, da se skrivajo pod večnim ledom velikanski zakladi vsakovrstnih rud. Vprašanje posesti nad Antarktido še ni popolnoma urejeno, dasi so si vse tri prizadete države sporazumno že nekako izgovorile vsaka svoj kos, a po sedanjem uspehu Američana Byrda se bo to vprašanje nemara razčistilo do konca.

Oprsniki zoper morilne krogle

Konjunktura v ind.istriji, ki izdeluje zaščitne oklepe proti atentatom

Neka trdka v londonskem Westendu, ki izdeluje posebne oklepe zoper krogle, ima v zadnjih mesecih, kakor poroča neki londonski list, pravo visoko konjunkturo. Nje promet se je podnesel.

Po umoru kancelarja Dollfusa, je dejal lastnik te trdke nekemu novinarju, je prišla kopica naročil od vsehovod, a že dva dni po marsejskem atentatu je prejela naročilo za nič manj nego 600 teh oklepov ali oprsnikov. Neka oseba jih je sama naročila sto, druga pa 36. Nekdo je poslal več metrov modrega blaga, v katero naj bi vsili oklep, da bi ga ne bilo pod obleko

spoznati. Imen naročiteljev tovarnar seveda ni izdal in jih deloma celo sam ne pozna, povedal pa je, da jih je velik del iz vladajočih družin in diplomatskih krogov.

Zaščitni telovniki so iz posebno lahkega, a zelo močnega jekla in so sestavljeni iz dolgih pasov, da se morejo ljudje v njih lažje gibati. Oprsniki so dvojne vrste: ena moza za prsi ali za prsi in hrbet. Prvi tehtajo 10 drugi 20 funtov. Izdelovatelji jamčijo, da oklepov ne predrke kroga nobenega kalibra na razdaljo 20 m. Za strele iz večje bližine pa ne jamčijo popolnoma.

Grad za 40 centimov

V Franciji so prijeli nevarno pustolovko, pri kateri so našli tudi vizitko z imenom atentatorja člena Černozeškega

Iz Pariza poročajo, da je kriminalna policija prijela v Bourgu, departement Aisne, pustolovko René Saffroya, po poli sestro znane pustolovke Germaine d'Anglemon-tove, ki je lani ustrelila policijskega prefekta Causereta v Lyonu.

Arretiranki je sedaj štirideset let. Kljub temu ima za seboj že pet in dvajset let razgibanega pustolovskega življenja. Svojo kariero je začela kot petnajstletna kavarniška pevka. Kmalu se je obesila na vrat nekemu milijonarju, ki jo je vzel za ženo in kmalu nato umrl. Zapustil ji je lepe milijone, ki pa jih je ona zapravila s prijatelji dvomilijevskega slovesa po pariških beznicah. Kmalu nato se je vrnila na pustolovsko življenje najtemnejših otenkov. Lovila je kaline povsod, živela v Franciji in sosednih državah pod izmišljenimi imeni, kupovala gradove in imenja z neopokritimi čeki ter naposled izginila in zapustila ogromne dolgeve.

Nedavno se je pojavila v družbi dveh fantičev katerih prvi je bil star 11, drugi pa 17 let v oklici Bourga. Izdajala se je za Ro'lo pi Kozysko in si je s sleparskim manipulacijam, priglajfala grad Richemond. Kupila si je tudi dva avtomobila ter živela razpisno knežje življenje. Sama priznava da je imela v začetku te transakcije pri sebi samo 40 centimov.

Kriminalni organi so prijeli pustolovko zaradi ovadbe bourgškega notarja, ki je javil policiji da »gospa grofica« zahteva razne reči od njega, ne plača pa ničesar. V preiskavi se je pokazalo, da ima pustolovka tudi zveze z veloseparjem Stavskim. In kar je najneverjetnejše, pri nji so našli tudi vizitko Petra Kelemenata, atentatorja Georgijeva - Černozeškega, ki je ubil v Marseilleu našega kralja.

Ločitev v danski vladarski hiši

V danskem vladarskem domu se pripravljajo razpore. Ločil se bo princ Erik Fridrik Kristijan Aleksander, tretji sin princa Veldemara, edinega še živečega strica vladajočega kralja. Vsi otroci princa Valdemara, tudi princ Hage, ki služi v francoski Tujski legiji, so se že leta 1904 odpovedali rodbinskim pravicam in žive zadnjih trideset let pod imenom Rosenberg. Princ Erik je bil zadnjih 10 let oženjen s kanadsko državljanko Lois Frances Booth ter ima dva otroke.

Vsakdo zadovoljen!

Pridite, izberite pri nas blago za oblačila za jesen in zimo. Prav zadovoljni boste z veliko izbero oblek, površnikov in sukenj ter z nizkimi cenami.

Drago Schwab, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

Kajenje po zobnih popravilih

Zobozdravniki sicer sami pogosto ne opozarjajo na to, toda uvidni pacienti bodo sami uvideli, da je kajenje po kirurških posegih v ustih samo škodljivo. Nikotin dviga krvni pritisk, ker spreminja žilje in to povzroči kaj lahko kakšne motnje pri celitvi ran. A tudi kajenje brez nikotinskega tobaka ni priporočljivo, ker izžveje katranasti in drugi produkti tobaka ter amonijak v dimu lahko vnetje v ustni duplini.

Šahovski turnir v Hastingsu

V južnoangleškem kopalšču Hastingsu bo, kakor vsako leto, tudi letos mednarodni šahovski turnir katerega se bo udeležilo pet inozemskih velemojstrov poleg petice angleških mojstrov. Od inozemcev bodo sodelovali: Capablanca iz New Yorka, dr. Euwe iz Amsterdama, Flohr iz Praga, Botvinnik iz Leningrada in Lilienthal iz Budimpešte. Anglijo bodo predstavljali: Vera Menčikova, Sir Thomas, Fairhurst, Michell in Milner-Barry. Kot favorita bosta otvorila turnir bivši svetovni mojster Capablanca in Flohr, ki velja za najmočnejšega šahista v mladi generaciji. Poleg veleturnirja se bo vršil v Hastingsu še manjši turnir, na katerem se bodo srečali angleški mojstri in šahisti s kontinentalne Evrope.

Gamelin — francoski generalissimus

Po vesteh z Pariza bo v naokrajnem času general Gamelin imenovan za generalissima francoske vojske. General Weygand bo namreč 20. januarja 1935 zapustil svoje sedanje mesto in njegov naslednik postane general Gamelin, sedanjí šef francoskega generalnega štaba. Istočasno bo general Georges, ki je bil pri marsejskem atentatu hudo ranjen in je zdaj že okreval, imenovan za šefa francoskega generalnega štaba.

Naročite — čitaite „LJUBLJANSKI ZVON“

Gospodinjje!

Kadar kupujete pralno sredstva, zahtevajte le »Perione pralni prašek in »Hubertuse milo, ki sta 100% no domača izdelka. Svoji k svojim!

PRAVKAR IZISLA STEVILKA ILUSTRIRANE PEDENSKE SEVIJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PROBUČJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: P. SCHWINGEN: SKUPINA (Foto: F. Bruckmann, Monakovo)

Naslovná slika: BRUNO ZWIENER: STARCA NA KLOPICI

Ivo Lapajne: PRIRODA IN CLOVEK — ALUMINIJASTA ZRCALA — TOA-LETA DEVICE ORLEANSKE — LISTJE JE ODPADLO (C. S.) — Janko Kač: RUSKI RASTLINARSKI CARODEJ (Dva jubileja Ivana Vladimiroviča Mičurina — V šestdesetih letih dela je vzgojil 312 novih sadnih vrst) — ALEKSEJ KOLJCOV — PETDESETLETNICA SMRTI VELIKEGA PRIRODOSLOVCA — OB ROJSTVU 200 COLSKEGA TELESKOPA — OBLEKA IZ STEKLA — NAS JEZIK (Rodnik ali tožilnik?) D. — LETOŠNJI NOBELOV LAUREAT ZA KNJIZEVNOST — CRKARSKA ZABAVA — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — CLOVESKA CUSTVOVANJA V ŽIVALSKEM SVETU — PRVE RADIJSKE POSTAJE NI VEČ — NAJVEČJI AVTOMOBILSKI PARK — PRESTOLNICA POD PESKOM (Zanimive asirske izkopanine severnovzhodno od Mosula) — Margita Matches: DIVJI PARADIZ (44. nadaljevanje) — DEBELA KNJIGA O SEMICI — HENRY DE MONTERLANT — FANTOVSKI SEMENJ — CLOVEK IN DOM (Kam gre denar — Omarica za čevlje) — TEHNIČNI OZBORNIK (Ali je para v stanu goniti letala? — Red nas obvaruje požara) — DRUGO PRESELEJEVANJE NARODOV — SAH — ZAMISLECE GLAVE — CITAJ IN POMNI — HUMOR (Adamson) — KRIZALJKA Z OBRATNICAMI — ANEKDOTE

»ŽIVLJENJE IN SVET« se narača pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din. TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Francoski državni predsednik na lovu

Albert Lebrun na lovu v okolici Rambouilleta

Tragedija dveh modernih Robinsonov

Na Galapaškem otočju je odkril kapitan neke ribiške ladje dve trupli ljudi, ki so obrnili civilizaciji hrbet

Kapitan Rodriguez, poveljnik ribiške ladje »Santa Amara« je odkril v bližini Charlesovega otoka pri Santi Mariji na Galapaškem otočju dve mrtvi trupli ter pri enem mrtliču pisma, ki so bila naslovljena na kalifornijskega milijonarja Hankoka. Mrtveca se pišeta domnevno Frank Wittmer in Albrecht Rudolf Lorenz. Pisma, ki so jih našli pri mrtličih, je pisala tudi Wittmerjeva žena o kateri pa še ni sledu.

Kalifornijski milijonar, kateremu so izročili nanj naslovljena pisna od Wittmerja in njegove žene, je izjavil: Znano mi je, da sta živela na Charlesovem otoku Frank Wittmer in njegova žena. Prišla sta na Galapaško otočje iz Nemčije in sta hotela s svojim življenjem v tem kraju dokazati, da se tudi v dobi moderne tehnike lahko izhaja ter živi prosto življenje daleč od civilizacije. Wittmerja sta tako vztrajala polno leto. Potem sta menda spoznala, da le ne gre tako, kakor sta si zamislila življenje daleč od sveta. Tedajci so jima priskočili na pomoč prijatelji, ki so ju ponovno podprli. Po zad-

njih sporočilih, ki sta jih Wittmerja poslala v svet, sta živela na Charlesovem otoku samo onadva ter Nemeč, zdravnik dr. Friedrich Ritter, ki se je naselil tam s svojo prijateljico Doro Karwinovo. Nedavno je dr. Ritter pisal, da se je na otoku naselil še en par, in sicer baronica von Wagnereja ter njen prijatelj Philippson. Oba pa sta po kratkem bivanju odpotovala naprej po Južnem morju.

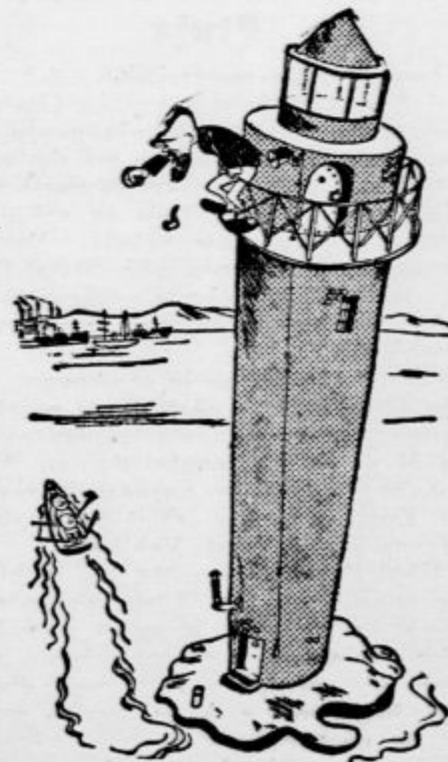
Po tem odhodu so ostali na Charlesovem ali Robinsonovem otoku, kakor ga je krstil dr. Ritter, samo prejšnji prebivalci. Wittmer in Lorenz sta nekega dne skušala odriniti s čolnom proti otoku Chathamu, ki leži kakšnih 50 milj daleč od Charlesovega otoka. Domnevali so, da ju je pri tem poskusku zalotila nevihta na odprtem morju in da je njun čoln utonil v valovih. Ostanke čolna so baje našli na obrežju otoka Marchena. Wittmer in Lorenz sta se odpeljala na pot z namenom da bi na otoku Marchen oddala pošto. Lorenz je živel na Charlesovem otoku že več let. Rodom iz Drazdan, je l. 1929 odšel v Pariz, ki ga je pa kmalu zapustil s trdno voljo, da ode v Južno morje, kjer si je obetal nenavadnih pustolovskih doživljanj.

Po drugi verziji pa nista mrtliča, ki ju je odkril kapitan Rodriguez, možka, marveč možki in ženska, ki sta umrla domnevno zaradi pomanjkanja pitne vode. Oblasti preiskujejo zadevo in si ne morejo napraviti dokončne sodbe o stvari, dokler ne izjavi kapitan Rodriguez, kakšne dokumente so našli pri mrtličih in če je njegova ladja pobrela trupli na otoku.

A NEKDOTA

Slavni zgodovinar Mommsen je bil zelo raztresen. Nekega dne si je dal ostržiti lasje. Ko je frizer svoje delo končal, se je učenjak pogledal v zrcalo in dejal: »Prekratki so. Prosim, nekaj daljše.« In je spet sedel.

VSAK DAN ENA

Harakiri japonskega policijskega organa

Japonski cesar Hirohito je te dni po inspekciji manevrov japonske vojske obiskal tudi šolo. Zaradi površnosti nekega policijskega narednika pa je cesarjev avtomobil krenil v napačno ulico in cesar je prišel v šolo pol ure prezgodaj. Dogodek, ki bi v Evropi gotovo ne imel hudih posledic, pa je na Japonskem izzval strašno razburjenje. Policijski narednik si je zaradi usodne pomote s službeno sabljo presekaval vrat. Vlada je zaradi tega uvedla preiskavo, obsojila guvernerja policijskega direktorja in njegovega namestnika v Gumi na veliko denarno globo, ki znaša deset odstotkov njihove letne plače. Poleg tega bodo nekateri uradniki, ki so sokrivi pomote, odpušteni iz službe. V zvezi s tem dogodkom je prišla v javnost še druga vest o smrti nekega japonskega vojaka. Zgodilo se je namreč da je preprost vojak izgubil bodalo, ki ga je nosil ob strani in ki ga smatrajo v japonski vojski za osebno last cesarja. Nesrečnik je zaradi tega izvršil samomor. Prenaval si je trebul.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Paznik na svetilnem stolpu: »Najprej pozvonijo pri tujih vratih, potem pa je urno uberejo proč...«

Princesa Marina v Parizu

Princesa Marina, ki je pravkar odpotovala iz Pariza v London, kjer bo 29. t. m. stopila pred oltar s Kentakim vojvodo, se je udeležila te dni v Parizu poslovnih pojedini, ki jo je priredila nji na čast angleška kolonija v francoski prestolnici. Na sliki vidimo goste v izbrani družbi, od leve proti desni sede: princesa Kira, sir Georges Clerk, angleški veleposlanik v Parizu, princesa Marina, Andre de Fouquieres in lady Clerkeva.

S P O R T

Ljubljanski drugi razred

Prihodno nedeljo igrajo v ljubljanskem drugem razredu naslednji pari: Jadran - Slavija, Slovan - Grafika, Korotan - Sloga, Svoboda - Reka, Mars - Mladika.

Predno pa se ozremo na bodoče sedmo kolo, moramo povedati par besed o šestem terminu, ki ga je ljubljanski drugi razred absolvirati pravkar minule nedelje.

Sporod je bil kakor običajno polno zaseden. Rezultati v glavnem niso iznenadili. Srečanja so dala te rezultate:

Slovan - Jadran 4:2

Slovan je bil pri Jadranu v gostih in mu je pretežen del igre prevladoval na terenu. Oba kluba sta dosegla po en gol iz 11-metrov. V ostale nije Slovan zaslužno zmagal in si je s tema dvema točkama bistveno opomogel, v tablici je preskočil Jadran in ga potisnil globoko na sedmo mesto.

Sloga - Svoboda 3:1

Igra je bila odigrana kot predtekma k Primorje: Hašk o njej smo pomotoma zabeležili rezultat narobe. Svoboda na terenu nikakor ni igrala višje, ki bi se dalo o njej sklepati po rezultatu. Nasprotno, zlasti proti koncu so Svobodaš močno pritiskali na izenačenje, pa se jim je pripetilo, da jim je nasprotnik povisil naskok na 3:1. Iz izkupičkom dveh točk je Sloga avanzirala za dve mesti in postavila Svobodo na svoje prejšnje osmo mesto.

Reka - Mladika 6:2

Borbo Vič - Kodeljevo je Reka odločila z visokim rezultatom v prd svojega pred mestja. O njeni zmagi ni bilo vnaprej dvomiti, saj je novinec Mladika na začnem mestu v prvenstvu in ne bežeji nič eue zmage. Reka je prišla s tem maio do sapa in se povzpela iz dolnje polovice na sredo tablice, vendar je situacija lanskaga prava drugača razreda slej ko prej nemazovljeva. Mladika je ohranila svoje mesto, ker globlje ne more. Bo že boljše sčasoma!

Mars - Slavija 7:1

Drugača novica v prvenstvu si je privoščil Mars. Odnesel mu je kljub nekaterim igračem spod zaporac sigurno obe piki in si s tem bistveno uvrstil položaj na vrhu, tembolj, ker mu je opasni rival Grafika napravil dobro uslugo z neodločenim rezultatom proti Korotanu. Vse kaže, da bo Mars prezimil na vrhu tablice, pa tudi Slavija bo bržčas ostala na svojem predposlednjem mestu.

Korotan - Grafika 2:2

Korotan ne gre podcenjevati. To je mola talpot skusiti Grafika, ki se ji najbrže ni sanjalo, da bo morala z njim deliti točke. Sploh je Grafika po uspešnem startu še precej popustila. Če bi hotela zopet prehiteti Marsa, bi ga morala zmagati z visoko diferenco, toliko se ji je oddaljila, za kar pa ni preveč verjetnosti. Zaenkrat sta ostala i Korotan i Grafika na svojih mestih, toda ostali klubi, ki silijo naprej, so jima tik za petami. Oba se bosta morala še prece potruditi, če bosta hotela ohraniti pridobljene poziciji.

Z nedeljskimi tekmi se tablica ni bistveno spremenila. Prva tri mesta ne bledijo sprememb, poslednji dve tudi ne. Vmes sta Jadran in Svoboda obktno padla, Slovan, Reka in Sloga so se v tem vrstnem redu namestili pred njiju. Tablica je sedaj taka:

Mars	6	5	1	0	23:3	11
Grafika	6	4	1	1	30:7	9
Korotan	7	3	1	3	17:18	7
Slovan	5	3	0	2	11:8	6
Reka	6	3	0	3	16:14	6
Sloga	5	3	0	2	7:10	6
Jadran	6	2	1	3	13:13	5
Svoboda	5	2	0	3	15:19	4
Slavija	5	1	0	4	7:33	2
Mladika	5	0	0	5	7:21	0

V nedeljo gre torej kolo naprej po sporedu, ki smo ga uvodoma citirali. Razen obeh tekem z novincema (Jadran-Slavija in Korotan-Mladika), v katerih se zmagovalca dasta s precejšnjo gotovostjo vnaprej nazreti, bodo ostale borbe precej ostre, ker gre za protivnike dokaj izenačenih moči. Tablica se lahko med prvima in zadnjima mestoma, ki so vsaj za sedaj čvrsto zasedena, popolnoma spremeni. V ostalem bo mo videli v nedeljo.

STK Moste. Drevi ob 20. sestanek smuške sekcije. Na programu je predavanje in smuška gimnastika. Vabijo se tudi vsi še nečlanjeni močnanski smučarji. Obvezno za člane in članice.

Prvenstvo v rudarskih revirjih

V borbi za prvenstvo v nogometu naših rudarskih revirjev sta se v nedeljo srečala na zelenem polju SK Amater in Retje v Trbovljah. Za to tekmo je bilo med trbovljsko sportno publiko zelo živahno zanimanje in po incidentih, ki so se zgodili prejšnjo nedeljo v tekmi med kluboma Trbovlje in Amater, moramo posebej poudariti, da je igra med Amaterjem in Retjem potekla v najlepšem razpoloženju in redu. Moštvu sta nastopili v kompletnih postavah, samo pri Amaterju je moral za golmana vskočiti igralec Tkalec, ki si je pa med igro zlomil srednja prsta na levi roki, pa je kljub težki poškodbi tudi v drugem polčasu igral še levega krilca. Moštvo Amaterja je igralo lepo, a brez velikega uspeha, ker je bila dobra obramba Retja stalno na mestu. Rezultat tekme je bil 2:1 za Retje. Sodnik g. Pfundner dober in objektiven.

Spričo brezprimerne gospodarske krize, ki duši vse socialno in javno življenje v revirjih, tudi naše sportno gibanje nahaja v pravi težkih razmerah. Javne tekme po navadi ne vržejo nobenega čistega dobička. Vse stroške, ki jih zahteva aktivna sportna organizacija, se krijejo samo iz skromnih žrtv, ki jih doprinesejo člani, po večini sami delavci, in pa iz podpor rednih dobitnikov. Samo SK Amater ima okrog 20 članov brezposelnih rudarjev. Pri takšnih razmerah je v resnici veliko dejanje, da je klub v središču Trbovelj ustvaril veliko moderno sportno igrišče, ki ga pa doslej še ni mogel v celoti ograditi. Kakor nam zagotavljajo bo ograda do pomladi dovršena. Ob sodelovanju častnega predsednika g. inž. Debeljaka in g. Oreška iz Ljubljane je bila pred dnevi sklenjena nova zakupna pogodba z lastnikom zemljišča g. Pustom, po kateri je igrišče zagotovljeno klubu za dolgo vrsto let.

V NEDELJO 25. T. M. OB 14.30 na Stadionu

PRVENSTVENA TEKMA Ilirija:Železničar (Maribor)

Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v table tenisu

Turnir se vrši po pravilih JTTS in po pravilih ITTF za mednarodna tekmovalca. Pravico nastopa v vseh disciplinah imajo le oni tekmovalci, ki pripadajo savezom, članom ITTF. Prijave se bodo zato upšte, vane le tedaj, če bodo overljene po pristojnih klubih oz. savezih. Prijave s prijavnico je poslati do 4. decembra, 12. ure na naslov: g. mr. ph. G. M. Piccoli, lekarna dr. G. Piccoli, Ljubljana. Imenzemski tekmovalci so prijavnice prosti.

Discipline: 1. single gospodov, 2. double gospodov, 3. single dam, 4. double dam, 5. Mixed double, 6. klubska moštva, 7. klubske družine, 8. single juniorjev, 9. handicap single gospodov.

Prijavnina znaša za discipline 1. in 3. po 15 Din, za discipline 2, 4. in 5. po 25 Din, za discipline 6. in 7. po 60 Din, za discipline 8. in 9. po 10 Din. Naknadne prijave se bodo sprejemale v disciplini 9, zbranje se bo vršilo v petek 7. decembra ob 19. v posebni sobi kavarne »Emone«. Zbranjem lahko prisotvuje po en delegat vsakega sodelujočega kluba.

Cas tekmovalstva: sobota 8. in nedelja 9. decembra od 8. ure dalje. Tekmuje se z »Nou Villae« žogami. Razpored tekmovalstva za oba dneva bo objavljen 5. decembra v ljubljanskem dnevniku »Jutro«. Vsi nadalnji sklepi turnirskih vodstva, kakor tudi urnik za prvi turnirski dan bodo objavljeni na vidnih mestih v dvorani.

Nagrade: častne plakete: v disciplinah 1., 3., 6., in 7. pri 16 in več prijavah za četvrtino, pri 9-15 prijavah za prvo trojico, pri 6-8 prijavah za prvo dvojico, pri manj prijavah za prvega; v disciplinah 2., 4. in 5. pri 16 in več prijavah za prve štiri dvojice, pri 8-15 za prvi dvojici, pri manj prijavah za prvo dvojico; v disciplinah 8. in 9. za prva dva. Naknadni razpis daril in pokalov se izvrši po zbranju.

Discipline 1. do 5. se vrše na tri, discipline 6. do 8. na dva dobljena seta do 21 točk; disciplina 9. se igra na 1 set do 60 točk.

točk. Četrtnfinalisti v singlu dam, kakor singlu gospodov tekmujejo medsebojno na točke. Pri enakem številu točk se partije za plama ponovijo; pri še enkratnem enakem številu doseženih točk pa odloči žreb. V disciplini 2., 4., 5. in 8. odigrata oba izločena četrtnfinalista partijo za tretje odnosno četrto mesto.

V disciplini 8. imajo pravico nastopa le oni tekmovalci, ki na dan 8. decembra še niso dopolnili 18. leta.

Discipline 6. in 7. se vrše po določitih Swaythling-cupa za tekmovalce moštev, vendar se prijave lahko oddajo do 4. decembra. Imena tekmovalcev morajo biti javljena do zbranja. Nadalje igrajo četrtnfinalisti tudi v dveh disciplinah po točkah, dočim se vrše predkola po cup sistemu. Če dva ali več moštev doseže isto število točk, se ponove igre med tistimi moštvii le tedaj, če gre za določitev prvega mesta. Pri ponovnem enakem številu točk odločuje razmerje setov poslednje ponovitve. Prav tako se določijo ob enakem številu točk tudi ostala mesta.

Službeno iz LNP. V četrtek ob 20. seja k. o. v prostorih LNP. Nebošičnik IV. ndst. Na sejo naj pridejo zaradi zaslišanja: Prček Stanko (Mars), Habicht Nace (Svoboda Lj.), Smrekar Ludvik (Slovan), Pavšič Lojze (Mladika), Stupica Milan (Grafika), Košmrlj Jože (Hermes), Bognie Simon (Ilirija), Perko Dančič (Mars). Naproša se tudi gg. ss. Jordan, Breskvar in Madon Marian da se udeležijo seje.

Poziv vsem klubom JZSS. Pozivamo vse klube, da javijo svoje termine prireditve z navedbo vrste tekem, kraja in pristopa tekmovalcev preko svojega podsveza savezu tako, da bo savez prejel najkasneje do 1. decembra seznam prireditve. Te prireditve se bodo izdale v skupnem koledarju. Prireditve, ki jih klubi do označenega termina savezu ne bodo sporočili, se ne bodo vzele v skupni program. Prav tako se ne bodo upoštevale in verificirale.

ASK Primorje (Nogometna akcija). Danes ob 14. do 20. strogo obvezen trening za I. in ligino moštvo.

SK Ilirija (Old boys). Danes ob 15.30 trening. Priidejo naj Betetto, Oman, Zupančič Lado, Miklavčič M., Pevalak. Webl, dr. Buljevič, Mahkovec, Draksler, Kreč. V nedeljo igramo v Domalah proti SK Disku.

Smučarski klub Ljubljana (damski odsek). Obveščamo vse članice, da se je klub odločil v letošnji zimski sezoni kolikor mogoče bolj propagirati smiselno smučanje tudi med mnogostevilnimi članicami. Klub hoče tudi damski odsek dvigniti na stopnjo, na kateri stoji danes klub. Zato je predvidenih več tečajev za začetnice, kakor tudi za že izveščane in za one, ki imajo namen posvetiti se tekmovalnemu smučanju (slalom, smuk, tek). Te tečaje bodo vodili naši savezni smučski učitelji in tekmovalci. Vršili se bodo v okolici Ljubljane odnosno na Pokljuki. Zaradi tega se vabijo vse članice, kakor tudi ostale še nečlanjene smučarke, ki bi se rade organizirale in sistematično pričele smučati, na sestanek, ki se vrši v petek 23. t. m. ob 20. v klubovnem lokaln Kazina II. nadstropje levo. Torej smučarke, vabite se na polnoštevilo udeležbo. Na ta sestanek naj pridejo tudi: Bervar Stane, Černič Jože, Golob Vladimir, Jelenič Jernej, Kristan Boris, Sečelj Boris, Šramel Bogomir.

SK Mars. Danes ob 20. strogo obvezen članski sestanek vseh igračev in društveni sobi: zlasti naj pridejo: Zavrl, Dolinar, Klingenstein, Humar, Zupanc, Trček II, Vrhovec, Novak, Zigon, Trček I, Zupancič, Strnad, Skaza, Drobež, Jenko.

Slalom klub 34 (Teh. odsek). Opozarjajo se tekmovalci, da danes ni gimnastike, ker bo ob 19. sestanek, zelo važen in obvezen za vse. Po sestanku ob 20. zdravniški pregled za vse, ki še niso bili pregledani. Kdor ne bo pregledan, ne bo smel na tekmovalnja niti treninge. Na one, ki jih dosej je večkrat brez opravičila ni bilo na prireditvah, se ne bo več oziralo in bodo črtani, če izostanka ne utemeljijo do sestanka ali na sestanku. — Tehnični referent.

PREHODNA DEKLARACIJA DOBA JE MED 12. in 17. LETOM.

To je doba, ko mora imeti vsako dekle jako in zdravo kri, močne in zdrave živce in izhoren tek. To daje »ENERGINE« za jačanje krvi, živcev in teka.

»ENERGINE« se doblva v lekarnah, polilitska steklenica Din 35.—

Reg. S. br. 4787-32

Sokol

Vsem društvom in četam sokolske župe Ljubljana

Sokolska župa Ljubljana sklicuje v nedeljo 25. t. m. ob 9. v mali dvorani na Taboru sejo odbora društvenih delegatov, ki je za vse župne jedinice strogo obvezna. Dnevni red seje je naslednji: 1. otvoritev, pozdrav in poročilo brata župnega staroste, 2. proslava 25-letnice obstoja in delovanja naše župe, 3. poročilo o sodelovanju žup dravske banovine (sklepi seje med župnega odbora 6. oktobra t. l. — vprašanje skupnega glasila žup dravske banovine), 4. poročila župnih funkcionarjev (tajnika, načelnika, prosvetarja, gospodarja), 5. predlogi župne uprave in župnega načelnikstva, 6. ev. predlogi in želje ter poročila delegatov župnih edinic, 7. slučajnosti.

Glede na važnost dnevnega reda prosimo, da se seje udeležijo društveni in četni starosta, ako pa bi bil zadržan, pa njegov namestnik ali kateri član društvene in četne uprave, ki pozna vse delovanje svoje edine, sicer prosimo, da vnaprej pisмено opravičilo. Glede posameznih točk dnevnega reda se posvetujejo v svojih upravah, kakor tudi o ev. predlogih in željah, ki jih namerava iznesti na seji društveni in četni delegat. Po možnosti pa prosimo, da se pošljejo ev. predlogi čim prej pisмено župni upravi. Ker je seja izredne važnosti za nadaljnje delovanje župnih edinic, naj bo udeležba polnoštevna. Zdravo! Župna uprava.

Idejni tečaj Sokola Vič. Prosvetni odbor Sokola Vič priredi v soboto 24. t. m. ob 20. v dvorani Sokolskega doma predavanje »O sokolski ideologiji« kot prvo v ciklusu predavanj, ki bodo sledila v prihodnjih dneh. Pozivamo vse članstvo, predvsem pa tisto članstvo, ki je pristopilo v letošnjem letu, da se zanesljivo udeležijo prvega predavanja.

Radio

Četrtek, 22. novembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Smuška ura ljubljanskega zimskosport. podsveza. — 18.30: Radio - orkester. — 19: Srbovaščina. — 19.30: Nacionalna ura: Naša narodna prosveta. — 19.55: Jedilni list, program za petek. — 20: Pravna ura (dr. Knaflič). — 20.20: Zvezde ključev (slušna igra Fr. Herfeltdta). — 21.50: Čas, poročila, radio - orkester.

Petek, 23. novembra.

LJUBLJANA 11: Sokolska ura: Ljubljansko polje — pokrajinska oddaja (izvaja osnovnošolska mladina Sv. Peter pri Ljubljani). — 12.15: Plošče. — 12.50: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Literarna ura (Ludvik Mrzel). — 18.20: Radio - orkester. — 18.40: Sokol: Pomen in uspeh naših letošnjih zletov (prof. Jeraš). — 19: Radio - orkester. — 19.50: Jedilni list, program za soboto. — 20: Nacionalna ura: Dr. Maksimilijan Vrhovec in grob neznanega vojaka (dr. Ferdo Šušter — prenos iz Zagreba). — 20.30: Plošče. — 21: Mandolinistični kvartet »Erikac«. — 21.40: Čas, poročila. — 22: Radio - orkester.

BEOGRAD 16: Orkester. — 19.10: Pesmi. — 20.20: Plošče. — 20.30: Prenos iz Zagreba. — 22.15: Orkester. — ZAGREB 17.15: Poveki in violinski koncert. — 20.30: Poje Ančica Mitrovičeva. — 21.30: Pozavne. — PRAGA 19.40: Prenos iz Brna. — 21: Orkester. — 22.15: Plošče. — BRNO 19.30: Plošče. — 19.40: Leonardo da Vinci. — 21: Prenos iz Prage. — VARSAVA 20.15: Simfonični koncert. — 23.05: Lahka glasba. — DUNAJ 19: Orkester. — 15.40: Violina. — 16.15: Iz francoskih oper. — 17.20: Klavir. — 19: Komorna glasba. — 20.15: Koroški večer. — 22: Lahka glasba. — 23.50: Plošče. — BERLIN 20.15: Müllerjev »Smrti ples«. — 21.15: Beethovnov koncert. — 22.20: Plošče. — KÖNIGSBERG 20.15: Program kakor v Berlinu. — 21.15: Reuquiem. — 23: Lahka glasba. — STUTTGART 20.15: Program kakor v Berlinu. — 21.15: Orkester. — 23: Lahka glasba. — 24: Iz klasičnih operet. — BUDIMPESTA 18.50: Pesmi. — 20.05: Operni orkester. — 21.30: Jazz. — 22.40: Ciganeka godba. — RIM 16: Klavir. — 20.10: Plošče. — 20.45: Orkestralni in pevski koncert.

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO

NARODNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

REPERTOAR

DRAMA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Gugalnica. B. Petek, 23.: Zaprtlo.

Sobota, 24. ob 15.: Bratje Karamazovi. Djaška predstava. Izven. Cene od 5 do 14 Din.

Nedelja, 25. ob 11.: Sneguljica. Otroška predstava. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 15.: Gugalnica. Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20.: Waterloo. Premiera. Izven.

OPERA.

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Opera. Četrtek.

Petek, 23.: Carmen. Gostovanje francoskega tenorista Andra Burdina. Izven.

Sobota, 24.: Izgubljeni valček. Premiera. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 25. ob 15.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Mignon. Izven. Znižane cene.

Ime Olge Scheinplugova je jasno za odsko učinkovito in zabavno dejanje. »Gugalnica« je vesela zgodba o sreči in nesreči, ki omahuje med dvema ženama, dokler je ne zgrabi in pridržita. Režija: M. Skrbirškova. V glavnih ulogah nastopijo: ge. Polona Juranova, Medvedova in Mira Danilova ter ge. Jan. Lipah in Zeleznik.

Dijaštvo opozarjamo na sobotno dijaško predstavo ob 15. Igrajo Dostojevskoga »Bratje Karamazovi«, po izredno znižani cenah od 5 do 14 Din. Delo odgrinja globlino ruskega mišljenja in čustvovanja ter iskanja večnostnih resnic v temi vsakdanjega življenja, snov, ki mora zanimati dozorajočo mlade ljudi.

Senzacija na generalni »Ključni igre« v omedievici, ker mu je režiser dovoljno izpremenil smisel dela. Igra pa uspe kljub temu, saj sodelujejo igralci s pleom in jazz. Zabavni komični prizori se vrste drug za drugim ter se nanizajo v delo, ki prinese gledalcu dve dobri uri najprijetnejšega smaha.

Nepreklicno poslednje gostovanje gosp. A. Burdina, znamenitega francoskega tenorista se vrši v petek 23. t. m. Pel bo partijo don Josefa v »Carmen«, ki jo steja med svoje najdovršenejšee kreacije. Njegovo prvo gostovanje je seznanilo našo publiko a tem redkim umetnikom, ki dosega z najmanjšimi igralnimi sredstvi največje uspehe ter a svojo nenavadno pevsko kulturo navduši slehernega poslušalca. Vstopnice v operi.

Premiera Stolžove opere »Zaljubljeni valček« bo v soboto 24. tm. Slagertji iz te filmske opere so znani zaradi prikupnih melodij in živih ritmov po vsem svetu. V vlogah libretistov Vikija in Nikija nastopita dramata člana ge. Daneš in Sanein, komponista Hoterja poje g. Janko, Annerl g. Poličeva, Hedo pa ga. Ribičeva. Dirigent: g. Nefat, režiser: g. Debevec.

Proslava 70-letnice pisatelja Branislava Nušića. Našega popularnega humorista in komediografa proslavimo 28. t. m. z njegovo najnovejšo komedijo »Zaljubljeni ostali«, satiro, ki opisuje pogoltno zlašto, prežeko na dedščino in prepire, ki nastajajo zaradi tega.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.15.

Sobota, 24.: Rokovnjači.

Nedelja, 25.: Rokovnjači. Poslednji v sezoni.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20.

Četrtek, 22.: Gugalnica. C.

Petek, 23.: Zaprtlo.

Izredno uspešna »deflacijska veseloigra« »Gugalnica« ponove drvi za red C. Ze dolgo ni bilo v gledališču toliko bučnega smaha in ploskanja, ko pri premieri tega dela. Na prav zabaven način riše pisateljica O. Scheinplugova usodo bogate gospodinje in njene kuharice v deflacijskem času. Režija je Kovičeva.

Premiera opere »Carjevič« bo v najkrajšem času. Muzikalno je to delo odlično, eno najboljših Leharjevih del, vsebinsko pa je prav zabavno in pestro. Mariborčani poznajo »Carjeviča« gotovo iz zvočnega traka, brezdvomno pa je, da bo opera učinkovita mnogo bolj na odru. Režira M. Kosič, dirigira Herzog. Glavne uloge igrajo Udovičeva, Barbičeva, Sanein, P. Kovič in Harastovič. V ostalih ulogah skoro vse ansambl. Nove toalele Udovičeve in Barbičeve je po čemurh inž. arh. B. Stupice izvršil atelje Z. Severjeve v Ljubljani.

F. Bodner
zaloga klavirjev

MARIBOR
Gospodsk. ulica št. 2

Zastopstvo klavirjev Würschinger

Salonski planino Din 15.000.—; na mesečne obroke po Din 300.—, 9558

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clayen« je mast

Clayen

Dobite v lekarnah, drogerijah ali navadno iz morice in gavnega ekskluzivno. Ovarujte se ponaredit!

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak.

MLADINI ZA MIKLAVŽA IN BOŽIČ

ČUDOVITO LEPIH POVESTI — „JUTROVIH“ MLADINSKIH KNJIG

KRALJ DEBELUH SINKO DEBELINKO

PRIGODE POREDNEGA BOBIA

PRIGODE GOSPODA KOZAMURNIKA

VANKO IN STANKO

SKOK, CMOK IN JOKICA

BRATEC BRANKO IN SESTRICA MIKA

SAMBO IN JOKO

POTOVANJE IN POTOVNE PRIGODE TOMIJA POPKINSA

GOŠPODA KOZAMURNIKA

ZGODBA O VRTISARCKU IN SILONOSKU

Knjige po Din 12.— dobite v vseh knjigarnah in poslovalnicah »Jutra«. Po pošti jih razpošilja uprava »Jutra« v Ljubljani. Poština Din 3.—.

PRSNE BOLEZNI, KASELJ, HRIPAVOST

so navadno posledice pohlada. V tem slučaju takoj dregnite prsi, vira: in tilnik z RUSKIM OBLIŽEM in takoj se boste preprčili, da bi se bolezen razvijala dalje. Ravno tako postopajte s svojimi otroci. Po levu, po kavi vožnji z vozom ali avtom ali po kakem plesu ali sportu, ako čutite kako zbadanje takoj nadrgnite ta mesta z ruskim obližem in se tako lahko ognete vsaki komplikaciji. Ruski obliž je že dolgo znan kot odlično sredstvo proti revmatizmu, bolečinah v kosteh glavobolu, ishlasiu in protinju. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Po pošti stane: 1 škatlica 33 dinarjev, 2 škatlici 55 dinarjev, 4 škatlice 100 Din.

Kraljevsko dvorna lekarna, Bogojevića, Skonlje.

Odobr. od M. S. P. in N. Z. S. br. 20112

Prerezana celina

Najnovije odkritje admirala Byrda — Uvod v borbo za dokončno posest Južnega tečaja — Politika — posledica gospodarskih interesov

Zabeležili smo že kratko vest, da je uspešno slovitemu ameriškem raziskovalcu, admiralu Byrdu, ugotoviti, da je »šesta celina«, Antarktida, v resnici razdeljena v dva dela po morski cesti, kakor je veljala že stara domneva. K temu poročajo sedaj podrobneje, da je Byrd pretekli petek z dvema spremljevalcema izvršil 7. t. let polet nad neraziskanimi predeli ob Južnem tečaju. V trikotu je preletel skoraj 1300 km. Ugotovil je, da so Dežela Edvarda VII., Dežela Mary Byrdove in gore v verigi Edsel-Forda bodisi del kopnine, ki je ločena od verige Kraljice Maud in Južnega tečaja s popolnoma zaledenelim kanalom, ali pa predstavljajo posamezne otoke, ki ležijo pred obalo prave antarktične celine. Admiral Byrd pravi, da je bil ta polet najvaž-

nejši, kar jih je kdaj opravil.

In v resnici je njegovo poročilo posebno v anglosaškem svetu zbudilo veliko senzacijo. To je v zvezi s pomenom, ki ga pripisujejo zlasti Angličani in Američani ozemlju okrog Južnega tečaja. Ta ozemlja so nekakšen zaključek tako Indijskega, kakor Tihga in Atlantskega oceana ter ležijo pred koncem Južne Amerike ter pred Novo Zelandijo. Na ozki progi je pa ta del zemlje do Južnega tečaja kot prvi prepotoval Norvežan Amundsen. Tako se križajo tu interesi treh držav: Amerike, ki je že prej proglasila, da se neameriške države ne smejo vtikati v ameriške zadeve, ter v ime tega načela reklamirala zase tisti del Antarktide, ki leži pred Ameriko, Avstralije, t. j. Velike Britanije, ki zahteva zase

isto tako »novozelandski« predel Antarktide, in Norveške, ki se opira na prvenstvene uspehe svojih raziskovalcev in ki bi imela od Antarktide tudi v resnici veliko korist, saj je v teh vodovjih danes še največje bogastvo kitov, ki jih love največ norveški kitolovci.

Sploh imajo gospodarski interesi v tem političnem sporu za zaledenelo celino veliko vlogo. Američani in tudi drugi so namreč prepričani, da se skrivajo pod večnim ledom velikanski zakladi vsakovrstnih rud. Vprašanje posesti nad Antarktido še ni popolnoma urejeno, dasi so si vse tri prizadete države sporezumno že nekako izgovorile vsaka svoj kos, a po sedanjem uspehu Američana Byrda se bo to vprašanje nemara razčistilo do konca.

Oprsniki zoper morilne krogle

Konjunktura v indistriji, ki izdeluje zaščitne oklepe proti atentatom

Neka trdka v londonskem Westendu, ki izdeluje posebne oklepe zoper krogle, ima v zadnjih mesecih, kakor poročajo neki londonski list, pravo visoko konjunkturo. Nje promet se je podesetoril.

Po umoru kancelarja Dollfusa, je dejal lastnik te trdke nekemu novinarju, je prišla kopica naročil od vsehovod, a že dva dni po marsejskem atentatu je prejela naročilo za nič manj nego 600 teh oklepov ali oprsnikov. Neka oseba jih je sama naročila sto, druga pa 36. Nekdo je poslal več metrov modrega blaga, v katero naj bi vsili oklep, da bi ga ne bilo pod obleko

spoznati. Imen naročiteljev tovarnar seveda ni izdal in jih deloma celo sam ne pozna, povedal pa je, da jih je velik del iz vladajočih družin in diplomatskih krogov

Zaščitni telovniki so iz posebno lahkega, a zelo močnega jekla in so sestavljeni iz dolgih pasov, da se morejo ljudje v njih lažje gibati. Oprsniki so dvojne vrste: samo za prsi ali za prsi in hrbet. Prvi tehtajo 10 drugi 20 funtov. Izdelovatelji jamčijo, da oklepev ne predruga nobenega kalibra na razdaljo 20 m. Za strele iz več je bližine pa ne jamčijo popolnoma

Grad za 40 centimov

V Franciji so prijeli nevarno pustolovko, pri kateri so našli tudi vizitko z imenom atentatorja člena Černozemskega

Iz Pariza poročajo, da je kriminalna policija prejela v Bourgu, departement Aisne, pustolovko Renée Safrayev, po polni sestro znane pustolovke Germaine d'Anglemon-tove, ki je lam ustrelila policijskega prefekta Causereta v Lyonu.

Aretiranki je sedaj štirideset let. Kljub temu ima za seboj že pet in dvajset let razgibanega pustolovskega življenja. Svojo kariero je začela kot petnajstletna kavarniška pevka. Kmalu se je obesila na vrat nekemu milijonarju, ki jo je vzel za ženo in kmalu nato umrl. Zapustil ji je lepe milijone, ki pa jih je ona zapravila s prijatelji dvomilijevskega slovesa po pariških beznicah. Kmalu nato se je vrgla na pustolovsko življenje najtemnejših odtenkov. Lovila je kaline povsod, živela v Franciji in sosednih državah pod izmišljenimi imeni, kupovala gradove in imenja z neokritimi čeki ter naposled izgubila in zapustila ogromne dolgove.

Nedavno se je pojavila v družbi dveh fantičev katerih prvi je bil star 11, drugi pa 17 let v okoliščini Bourga. Izdajala se je za Rožo pi. Kozysko in si je s sleparskim manipulacijam, priglajfala grad Riche-mond. Kupila si je tudi dva avtomobila ter živila razslojno knežje življenje. Sama priznava da je imela v začetku te transakcije pri sebi samo 40 centimov.

Kriminalni organi so prijeli pustolovko zaradi ovadne bourgškega notarja, ki je javil policiji da »gospa grofica« zahteva razne reči od njega, ne plača pa ničesar. V preiskavi se je pokazalo, da ima pustolovka tudi zveze z velesleparjem Stavi-skim. In kar je najneverjetnejše, pri nji so našli tudi vizitko Petra Kelemenata, atentatorja Georgijeva - Černozemskega, ki je ubil v Marseilleu našega kralja.

Ločitev v danski vladarski hiši

V danskem vladarskem domu se pripravljajo razpore. Ločil se bo princ Erik Friderik Kristijan Aleksander, tretji sin princa Valdemara, edinega še živečega strica vladajočega kralja. Vsi otroci princa Valdemara, tudi princ Hage, ki služi v francoski Tujski legiji, so se že leta 1904 odpovedali rodbinskim pravicam in žive zadnjih trideset let pod imenom Rosenberg. Princ Erik je bil zadnjih 10 let oženjen s kanadsko državljanko Lois Frances Booth ter ima dva otroke.

Vsakdo zadovoljen!

Pridite, izberite pri nas blago za oblačila za jesen in zimo. Prav zadovoljni boste z veliko izbero oblek, površnikov in sukenj ter z nizkimi cenami.

Drago Schwab, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

Kajenje po zobnih popravilih

Zobozdravniki sicer sami pogostoma ne opozarjajo na to, toda uvideli, da je kajenje po kirurških posegih v ustih samo škodljivo. Nikotin dviga krvni pritisk, ker spreminja žile in to povzroči kaj lahko kakšne motnje pri celitvi ran. A tudi kajenje brez nikotinskega tobaka ni priporočljivo, ker izžveje katranasti in drugi produkti tobaka ter amonijak v dimu lahko vnetje v ustni duplini.

Šahovski turnir v Hastingsu

V južnoangleškem kopalšču Hastingsu bo, kakor vsako leto, tudi letos mednarodni šahovski turnir katerega se bo udeležilo pet inozemskih velemojstrov poleg petorice angleških mojstrov. Od inozemcev bodo sodelovali: Capablanca iz New Yorka, dr. Euwe iz Amsterdama, Flohr iz Prage, Botvinnik iz Lenjingrada in Lilienthal iz Budimpešte. Angličani bodo predstavljali: Vera Menšikova, Sir Thomas, Fairhurst, Michell in Milner-Barry. Kot favorita bosta otvorila turnir bivši svetovni mojster Capablanca in Flohr, ki velja za najmočnejšega šahista v mladi generaciji. Poleg veleturnirja se bo vršil v Hastingsu še manjši turnir, na katerem se bodo srečali angleški mojstri in šahisti s kontinentalne Evrope.

Gamelin — francoski generalissimus

Po vesteh iz Pariza bo v najkrajšem času general Gamelin imenovan za generalissima francoske vojske. General Weygand bo namreč 20. januarja 1935 zapustil svoje sedanje mesto in njegov naslednik postane general Gamelin, sedanjí šef francoskega generalnega štaba. Istočasno bo general Georges, ki je bil pri marsejskem atentatu hudo ranjen in je zdaj že okreval, imenovan za šefa francoskega generalnega štaba.

Naročite — čitaite „LJUBLJANSKI ZVON“

Gospodinj!

Kadar kupujete pralno sredstvo, zahtevajte le »Perions« pralni prašek in »Hubertus« milo, ki sta 100% domača izdelka. Svoji k svojim!

PRAVKAR IZISLA ŠTEVILKA ILUSTRIRANE FEDENSKE ŠTEVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PROBUJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: P. SCHWINGEN: SKUPINA (Foto: F. Bruckmann, Monakovo)

Naslovnaslika: BRUNO ZWIENER: STARCA NA KLOPICI

Ivo Lapajne: PRIRODA IN CLOVEK — ALUMINIJASTA ZRCALA — TOA-LETA DEVICE ORLEANSKE — LISTJE JE ODPADLO (C. S.) — Janko Kač: RUSKI RASTLINARSKI CARODEJ (Dva jubileja Ivana Vladimiroviča Mičurina — V šestdesetih letih dela je vzgojil 312 novih sadnih vrst) — ALEKSEJ KOLJCOV — PETDESETLETNICA SMRTI VELIKEGA PRIRODOSLOVCA — OB ROJSTVU 200 COLSKEGA TELESKOPA — OBLEKA IZ STEKLA — NAS JEZIK (Rodnik ali tožnik?) D. — LETOSNJI NOBELOV LAUREAT ZA KNJIZEVNOST — CRKARSKA ZABAVA — SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA — CLOVESKA CUSTVOVANJA V ŽIVALSKEM SVETU — PRVE RADIJSKE POSTAJE NI VEČ — NAJVEČJI AVTOMOBILSKI PARK — PRESTOLNICA POD PESKOM (Zanimive asirske izkopanine severnovzhodno od Mosula) — Margita Matches: DIVJI PARADIZ (44. nadaljevanje) — DEBELA KNJIGA O SEDMICI — HENRY DE MONTERLANT — FANTOVSKI SEMENJ — CLOVEK IN DOM (Kam gre denar — Omarica za čevlje) — TEHNIČNI OBZORNİK (Ali je para v stanu goniti letala? — Red nas obvaruje požara) — DRUGO PRESELEVANJE NARODOV — SAH — ZA MISLEČE GLAVE — CITAJ IN POMNI — HUMOR (Adamson) — KRIZALJKA Z OBRATNICAMI — ANEKDOTE

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din. TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

Francoski državni predsednik na lovu

Albert Lebrun na lovu v okolici Rambouilleta

Tragedija dveh modernih Robinsonov

Na Galapaškem otočju je odkril kapitan neke ribiške ladje dve trupli ljudi, ki so obrnili civilizaciji hrbet

Kapitan Rodriguez, poveljnik ribiške ladje »Santa Amaro« je odkril v bližini Charlesovega otoka pri Santi Mariji na Galapaškem otočju dve mrtvi trupli ter pri enem mrtliču pisma, ki so bila naslovljena na kalifornijskega milijonarja Hancocka. Mrtveca se pišeta domnevno Frank Wittmer in Albrecht Rudolf Lorenz. Pisma, ki so jih našli pri mrtličih je pisala tudi Wittmerjeva žena o kateri pa še ni sledu.

Kalifornijski milijonar, kateremu so izročili nanj naslovljena pisma od Wittmerja in njegove žene, je izjavil: Znano mi je, da sta živel na Charlesovem otoku Frank Wittmer in njegova žena. Prišla sta na Galapaško otočje iz Nemčije in sta hotela s svojim življenjem v tem kraju dokazati, da se tudi v dobi moderne tehnike lahko izhaja ter živi prosto življenje daleč od civilizacije. Wittmerja sta tako vztrajala poldrugo leto. Potem sta menda spoznala, da je ne gre tako, kakor sta se zamislila življenje daleč od sveta. Tedajci so jima priskočili na pomoč prijatelji, ki so ju ponovno podprli. Po zad-

njih sporočili, ki sta jih Wittmerja poslala v svet, sta živel na Charlesovem otoku samo onadva ter Nemec, zdravnik dr. Friedrich Ritter, ki se je naselil tam s svojo prijateljico Doro Karwinovo. Nedavno je dr. Ritter pisal, da se je na otoku naselil še en par, in sicer baronica von Wagnerjeva ter njen prijatelj Philippson. Oba pa sta po kratkem bivanju odpotovala naprej po Južnem morju.

Po tem odhodu so ostali na Charlesovem ali Robinsonovem otoku, kakor ga je krstil dr. Ritter, samo prejšnji prebivalci. Wittmer in Lorenz sta nekega dne skušala odriniti s čolnom proti otoku Chathamu, ki leži kakšnih 50 milj daleč od Charlesovega otočka. Domnevali, da ju je pri tem poskusku zalotila nevihta na odprtem morju in da je njun čoln utonil v valovih. Ostanke čolna so baje našli na obrežju otočka Marchena. Wittmer in Lorenz sta se odpeljala na pot z namenom da bi na otoku Marchen oddala pošto. Lorenz je živel na Charlesovem otoku že več let. Rodom iz Drazdan, je l. 1929 odšel v Pariz, ki ga je pa kmalu zapustil s trdnjo voljo, da odide v Južno morje, kjer si je obetal nenavadnih pustolovskih doživljajev.

Po drugi verziji pa nista mrtliča, ki ju je odkril kapitan Rodriguez, možka, marveč možki in ženska, ki sta umrla domnevno zaradi pomanjkanja pitne vode. Obisti preiskujejo zadevo in si ne morejo napraviti dokončne sodbe o stvari, dokler ne izjavi kapitan Rodriguez, kakšne dokumente so našli pri mrtličih in če je njegova ladja pobrala trupla na otoku.

ANEKDOTA

Slavni zgodovinar Mommsen je bil zelo raztresen. Nekega dne si je dal ostržiti las. Ko je frizer svoje delo končal, se je učenjak pogledal v zrcalo in dejal: »Prekratki so. Prosim, nekaj daljše.« In je spet sedel.

VSAK DAN ENA

Harakiri japonskega policijskega organa

Japonski cesar Hirohito je te dni po inspekciji manevrov japonske vojske obiskal tudi šolo. Zaradi površnosti nekega policijskega narednika pa je cesarjev avtomobil krenil v napačno ulico in cesar je prišel v šolo pol ure prezgodaj. Dogodek, ki bi v Evropi gotovo ne imel hudih posledic, pa je na Japonskem izzval strašno razburjenje. Policijski narednik si je zaradi usodne pomote s službeno sabljo presekal vrat. Vlada je zaradi tega uvedla preiskavo, obsojila guvernerja, policijskega direktorja in njegovega namestnika v Gumi na veliko denarno globo, ki znaša deset odstotkov njihove letne plače. Poleg tega bodo nekateri uradniki, ki so sokrivi pomote, odpušteni iz službe. V zvezi s tem dogodkom je prišla v javnost še druga vest o smrti nekega japonskega vojaka. Zgodilo se je namreč da je preprost vojak izgubil bodalo, ki ga je nosil ob strani in ki ga smatralo v japonski vojski za osebno last cesarja. Nesrečnik je zaradi tega izvršil samomor. Prenatal si je trebul.

Pristopajte k „Vodnikov družbi“

Paznik na svetilnem stolpu: »Najprej pozvonijo pri tujih vratih, potem pa jo urno uberejo proč...«

Princesa Marina v Parizu

Princesa Marina, ki je pravkar odpotovala iz Pariza v London, kjer bo 29. t. m. stopila pred oltar s Kentskim vojvodo, se je udeležila te dni v Parizu poslovilne pojedine, ki jo je priredila nji na čast angleška kolonija v francoski prestolnici. Na sliki vidimo goste v izbrani družbi, od leve proti desni sede: princesa Kira, sir Georges Clerik, angleški veleposlanik v Parizu, princesa Marina, Andre de Fouquieres in lady Clerkeva.

